Законът е напечатан само за робовете • Христо Ботев

цена **0,50 лв**

София • февруари 2006 • брой 2 (185) • година XVI • 12 страници

СВОБОДНА МИСЪЛ

ИЗДАВА ФЕДЕРАЦИЯТА НА АНАРХИСТИТЕ В БЪЛГАРИЯ • LE JOURNAL DE LA FEDERATION ANARCHISTE BULGARE (FAB)

Ноам Чомски: друг свят е възможен 2

За богатите системата работи идеално, но населението вече трийсет години търпи или стагнация, или спад на реалните доходи, като хората работят по-дълго за по-малко придобивки.

Бездънният кладенец на националния позор 6

Потресаващо злополучно завършиха живота си в свободна България майката на апостола Левски – Гина Кунчева и неговият брат Петър Иванов Кунчев.

Безкрайният и трънлив път към свободата 7

105 години от рождението на видния хасковски журналист и литературен критик Делчо Василев Демирев, минал през ада на болшевишкия „рай".

Революционен антифашизъм 11

Новите „антирасисти" използват борбата срещу омразата единствено като средство за съществуване, за изграждане на имидж и отчитане на дейност пред техните благодетели.

Корените на автономизма 10

Каква е алтернативата? Връщане в лоното на обществото? Предписаният път на парламентарната демокрация? Или все пак да създадем традиционна революционна партия?

Рапорт пред Апостола

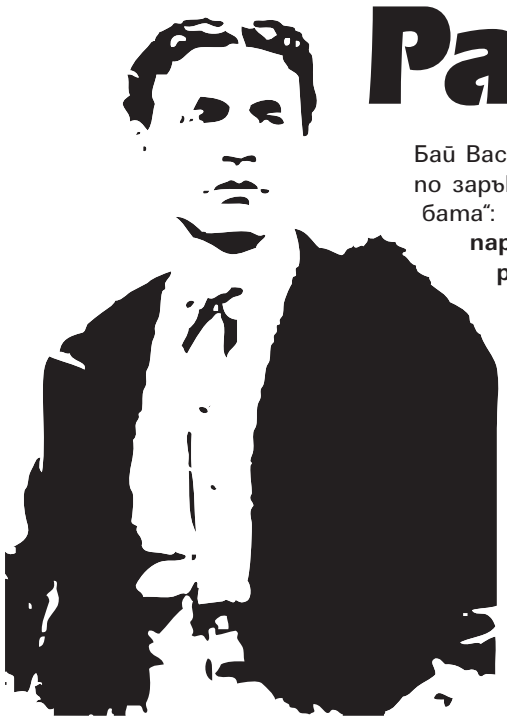

Бай Василе, да ти се отчетем по заръките. Ти писа в „Наредбата": **Ако някой... състави партии за деспотско-тиранска или конституционна [в смисъл монархична] система, то и такива ще се считат за неприятели на отечеството ни и ще се наказват със *смърт.***

Право да си кажем, не я спазихме тая заръка. Откакто ни напусна, все монархична или деспотско-тиранска партийна държава сме, а напоследък – нещо като и двете. Турция направи революция, наместо султана и ходжите и стана република, когато България беше царство и новите изедници клаха народа, както и турчин не го е клал.

Заръча ни в писмото до Ганчо Милев: **едни чисти и свети закони... и за турчина, и за евреина... не гоним турския народ, ни вярата му, а – царя и неговите закони.**

И тук пак я свършихме като кучето на нивата. Царя и законите му не можахме да изгоним. Към 1940 вече имахме царски закон, дето гонеше евреите в царството, а деспотско-тиранската партия през 1984 погна и турците.

Навремето писа на Каравелова: **всичките неразбории, завист, укори, които произлизат повечето от глупостта, са причина за разделянето на един народ на части и тогава от него не остава нищо... Не трябва да давате подпора на глупци.**

Не само подпора, ами цялата България дадохме и не само на глупци, ами на лъжци, крадци и убийци.

Ти писа на Филип Тотя: **българите, ако бяха се повлекли след четите, щяха да принесат полза на руския цар, пък за тях си щяха да изгубят най-добрите си юнаци, ръцете на кои стои българската свобода. Пък тогава нека отсвирюва България един век още... Цели сме изгорели от парене и пак не знаем да духаме.**

Повлякоха се българите след четите в лето 1923-то по свирката на тогавашния руски цар Йосиф и си изгубиха юнаците. Та моя век си мина в духане и отсвирюване.

Виж, дето не беше разбрал Хитов какво ти е рекъл в писмото: **„тежко е на един народ да очаква от едно или няколко лица своето благополучие"** – това го разбрахме вече и можем да ти го обясним с десетки примери. Пък белким догодина се отчетем по-читаво. •

хората срещу държавата

Злато за цианид?

При -17-градусов студ протече протестът пред Министерството на околната среда и вредите на 24 януари 2006. Около 30-тина души с транспаранти, кречетала, свирки стояха повече от два часа на безумния студ, докато накрая се разбра, че решението по доклада за оценка на въздействието върху околната среда на проекта се отлага за друг път. Е, дано моя друг път е силно далеч в бъдещето пък и дано сме поне десеторно повече, че да им покажем категорично къде и какво да си правят с цианидите.

Протестиращите застлаха символична река Марица пред входа на Министерството, която членовете на висшия екологичен експертен съвет (ВЕЕС) прегазваха при влизането си. Въпреки сибирските жеги бяхме в много добро настроение и постоянно се скандираха различни лозунги като: „Продажници", „За колко ни продадохте", „Вън цианидите от България", „Боклуци изпълзете". Представителите на канадската фирма „Дънди Прешъс Метълс" бяха посрещнати с възгласи „Go Home" (Върнете си в къщи) и им бяха подхвърлени жълти стотинки... Е, те не си падат точно по това жълто, а по едно малко по-друго. Направихме и опити за блокада на вратата, при един от които полицаите, позамръзнали, решиха да се поразгреят с един от нашите. Да, ама ний хората си не изоставяме. За един миг нашият човек беше издърпан при нас а полицаите се озоваха обградени и залети със словесен поток. В крайна сметка не го арестуваха. Протестът продължи с пълна пара. Отвътре наши хора влезли на заседанието ни държаха в течение какво се случва. Първо разбрахме, че има предложение да се отложи вземането на решение. Ха-ха, точно да се доразберат кой колко на кого какво... Е, ние държим не за отлагане или някакви половинчати мерки. Ние искаме *да не се допуска производство с употреба на цианиди!* Така поразвеселени от новините продължихме протеста с пълна пара, но малко след това разбираме, че дама представители на „природозащитни" (нарочно в кавички, а сетете се чии интереси защитават: на обикновените хора и природата или на едни по-мънимъни хора) организации, Амадеус Кръстев от Зелени патрули (марули) и проф. Мария Златева от „Интер-еко клуб", са застанали на страната на канадската фирма и възразили срещу отлагането. В крайна сметка се гласува отлагане. Нашите представители отвътре излязоха при нас. Докато чакахме другата страна да изпълзи образувахме спонтанно събиране на жълти стинки за продажника Амадеус. Ама тия хора ни поставиха в неравностойно положение: ние чакаме и си скандираме отвън, а то едно топло, топло, а те вътре на студа се мъчат да пият кафе и да посъберат колкото се може повече студ, че нали жеги вън ги чакат. В един момент си викаме: аре, то тука направо тен хванахме, айде да си ходим и лека полека си тръгнахме като нещо се позамотахме на един ъгъл. И какво мислите се случва: точно в този момент, явно очакващи с нетърпение нашата липса, се появиха понамръзналите се канадци. Е, ма ний сме бързи, надеждно ги обградихме с любов и черепни транспаранти, пък и с благопожелания за далечен път ги изпратихме, че и песнички им попяхме. Там за някой си Джак, дето пътя си хваща...

Още по темата на страница 3. •

Direct Action

ПРОТЕСТ

11 ФЕВРУАРИ, СЪБОТА

11:30 - НДК

Федерация на анархистите в България ви кани на митинг-шествие по повод икономически необоснованото повишение на цените.

НДК – сборен пункт, бул. „Витоша", ул. Солунска, театър „Иван Вазов" - краен пункт.

Ноам Чомски

Друг свят е възможен

Откъс от новата книга на Ноам Чомски, „Имперски амбиции" – интервюта с Дейвид Барсамян

Споменахме прилива на религиозен фундаментализъм в САЩ. На какво се дължи?

Не става дума точно за прилив. Тази страна от край време е дълбоко религиозна. Всъщност аз мразя да ползвам думата „религиозна". Не обичам тази дума отчасти затова, защото може да се каже, че организираната религия е вид светотатство. Тя се основава на много странни схващания за божеството. Ако такова имаше, то нямаше да я хареса. Но нека за момент да ползваме тази дума. От самото си създаване тази страна е много религиозна. Нова Англия е заселена от крайни религиозни фундаменталисти, които се считат за чада израилеви, изпълняващи заповедите на войнствения почитан от тях бог, докато прочистват земята от амаликите. Когато човек чете описанията на клането на индианците – например клането на племето Пекуот – все едно чете най-кървавите страници за геноцида в библията, които, между другото, заселниците са цитирали съвсем спокойно. Западната експанзия е водена от религиозен фундаментализъм с псевдо-библейски корени. Испанските области са завоювани под знамето на унищожаването на ереста на папизма.

Обикновено има обратна зависимост между крайните религиозни вярвания и индустриализацията: колкото повече модернизация има, толкова по-малко хората се отдават на религиозен екстремизъм. В Съединените щати обаче тази зависимост е тотално нарушена. Спомням си как преди петдесет години, докато шофирах из страната и слушах радиото, не вярвах на ушите си. Проповедници крещяха, буйстваха – нещо невъобразимо за където и да било другаде по света.

Що се отнася до промените през последните години, не мисля, че са свързани толкова с нивото на религиозност, колкото с начина, по който религията беше натикана в политическата система и обществения живот. Вече говорихме как всеки президент след Картър трябваше да бъде „вярващ", но този процес може да се наблюдава и навсякъде другаде.

Учението за еволюцията, което е просто нормално за всяка друга страна, е изключително трудно тук. И това е така от край време. Спомням си, че когато жена ми беше в колежа някъде към края на 1940-те години, учеше социология и преподавателят ѝ казал: „Следващият раздел ще бъде за еволюцията. Не сте длъжни да вярвате в нея, а просто да знаете какво мислят някои хора." Съмнявам се, че такова нещо е възможно в друга развита промишлена държава. И това не е в затънтения Юг, забележете – това става в Университета на Пенсилвания. Затова може да се спори за причините за религиозния екстремизъм в Съединените щати, но той е неоспорим аспект на американската изключителност, един от многото.

Една от възможните причини е, че тази страна винаги е била много уплашена, както вече споменахме. Тук има необичайно силно усещане за несигурност, което може да се свърже донякъде със степента на религиозен фундаментализъм. Съединените щати са при всички положения най-могъщата и добре охранявана страна в света, но именно тя се чувства най-несигурна. Джон Люис Гадис, известният историк, наскоро написа един благосклонен анализ на стратегията на Буш за национална сигурност. Той я проследява назад до ранната история на САЩ, по-конкретно до Джон Куинси Адамс, който формулира общата стратегия за завоюването на континента. Основният момент в неговата обосновка е прочутото писмо, написано от Адамс през 1818, оправдаващо завоюването на Флорида от Андрю Джаксън по време на Първата война със семинолите[1].

Гадис цитира обосновката на Адамс, че е необходимо да се нападне Флорида, за да се защити американската сигурност, защото районът на Флорида е „пропаднала държава" – той наистина ползва тази фраза – един вид властови вакуум, който заплашва Съединените щати.

Но ако човек изследва научните източници става много интересно. Гадис определено е наясно, че научните публикации, които цитира, ясно посочват, че нахлуването на Андрю Джаксън във Флорида няма нищо общо със сигурността. Това е чиста експанзия, завземане на земите на испанските заселници. Единствената заплаха там са индианците с техните „беззакония" и избягалите роби. Индианците вършат беззакония, защото ги гонят от домовете им и ги убиват, а робите бягат, защото не искат да бъдат роби. Има случаи на индиански нападения над американски заселници, но те са в отговор на американските нападения. Това е било наречено терор, разбира се, и е трябвало да се отбраняваме срещу него като завземем Флорида.

Гадис твърди, че водещ принцип на американската история е принципът, че единственият начин да постигнеш сигурност е чрез експанзия. Тъй като не сме завзели Флорида, сме били несигурни и единственият начин да се осигурим е било да я завземем. Битката за завземането на Флорида се превръща в масово изтребление – зловеща, жестока, кръвожадна война. Обаче какво от това – нали всичко е в името на сигурността. Можете да проследите тази тема чак до наши дни. Същите аргументи се изтъкват в момента за милитаризирането на космоса: единственият начин да бъдем сигурни е като завземем и притежаваме космоса.

Друг момент от религията в Съединените щати е неговолството и съпротивата, която се прояви в движението за солидарност с Централна Америка през 1980-те години и по време на скорошната агресия в Ирак, когато духовници и църкви надигнаха глас.

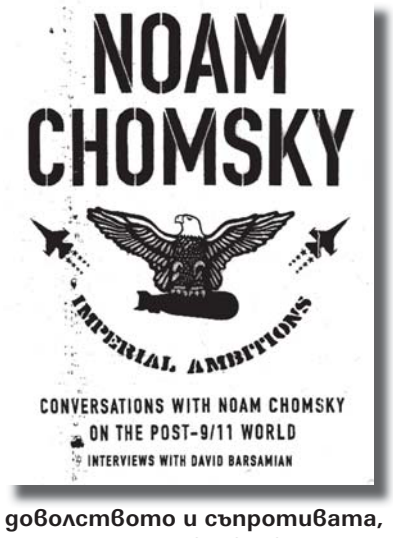

Централна Америка беше поразителен случай, защото Съединените щати на практика обявиха война на католическата църква. Католическата църква в Латинска Америка през 1960-те и 1970-те години определено промени традиционното си призвание. Тя усвои някои части на освободителната теология и призна така наречената „преференция за бедните". Свещеници, монахини и миряни организираха селяните в общности, където можеха да четат Новия завет и да се учат на организация, която да им помогне да поемат контрола върху живота си. И това, естествено, ги направи явни врагове на Съединените щати и Вашингтон започна война за тяхното унищожение. Например една от рекламните тези на „Школата на двете Америки" (*американска държавна школа за подготовка на терористи, намира се във Форт Бенинг, Джорджия - бел. прев.)*, която през 2000 година промени името си на „Институт на Западното полукълбо за сътрудничество в областта на сигурността", е, че армията на САЩ помогнала за „поражението на освободителната теология", което е точно така[2].

Движението за солидарност с Централна Америка в Съединените щати през 1980-те години беше нещо съвсем ново. Не мисля, че е имало нещо подобно в европейската история. Не знам някой французин да е ходил да живее в някое алжирско село, за да помогне на тамошните хора срещу мародерстващите френски парашутисти, но десетки хиляди американци заминаха на юг през 1980-те години и защитаваха хората срещу нападение от страна на Съединените щати. Центърът на движенията за солидарност от 1980-те години не беше в елитните университети, а в църквите, включително църквите от Средния Запад и селските райони. Това не беше като 1960-те години – хората бяха съвсем обикновени.

Интересно е да се върнем назад и да видим какво точно ставаше тогава. Ето, една уж дълбоко религиозна държава, Съединените щати, води война срещу организираната религия. И причината за това е, че църквата помага на бедните. Когато религията помага на богатите, няма проблеми, но не и когато помага на бедните.

Да сменим малко темата и да поговорим за икономиката на империята. В момента доларът е слаб, държавният дефицит расте, личните дългове растат, лихвите по кредитните карти растат, спестяванията са на рекордно ниски нива, а чуждите инвеститори финансират дълга на САЩ, като купуват държавни облигации. Докога може да трае това?

Никой не знае. Всъщност положението с дълга е сложно. Дълговете на домакинствата са вече огромни, но корпоративната задлъжнялост е много ниска. В интерес на истината корпорациите реализират огромни печалби. Това е част от промяната в насоките на икономическото планиране – да бъде в полза на свръхбогатите и на корпорациите и във вреда на населението. Факт е, че съотношението между облагаемия доход и брутния вътрешен продукт е близо до най-ниските си нива в историята и тежестта е изместена към населението много по-силно от преди. Корпоративното облагане е вече много ниско, но въпреки това корпорациите измислят различни сложни хватки, с които често не плащат никакви данъци.

Да дадем един пример: в средата на 1990-те години имаше голямо вълнение за така наречените развиващи се пазари в Латинска Америка. От любопитство започнах да чета отчетите на Министерството на търговията на САЩ за преките чужди инвестиции (ПЧИ) в Латинска Америка. Оказа се, че наистина преките чужди инвестиции в Латинска Америка са скочили много в средата на 1990-те години, но тяхната разбивка беше много интересна. Почти постоянно около 25% от ПЧИ се падаха на Бермуда, около 15% – на Каймановите острови и около 10% на Панама. Тоест, близо 50% от онова, което те наричат „преки чужди инвестиции". Тези пари определено не са отишли за строеж на металургични комбинати. Това са пари, изтичащи към различни „офшорни зони". А от останалите по-голямата част отиват за купуване и обединяване на фирми и пр. Това са огромни суми. Мащабите на това чисто обирджийство извършено от корпоративната власт са смазващи.

Във всеки случай корпорациите и богатите хора почти не плащат данъци и затова се оправят идеално. Но населението вече трийсет години търпи или стагнация, или спад на реалните доходи, като хората работят по-дълго за по-малко придобивки. Не мисля, че е имало друг такъв период в американската история.

Съединените щати продължават да бъдат много богата страна. Те имат огромни предимства като мащаби, ресурси, каквото ви дойде на ум. Те обаче са подложени на една плашеща вътрешна политика. Консервативните икономисти си скубят косите, като гледат как администрацията на Буш нарочно тика страната към невероятни дългове. Идеята на администрацията на Буш е да прехвърли стойността на всичко това на бъдещите поколения. Това е в общи линии техният план. Техните ценности са свързани с обслужването на богатите и силните и прехвърлянето на разходите на населението за идните поколения. Когато говорят за „морални ценности", те имат предвид точно това.

Да вземем цените на здравеопазването, които са вече немислими. САЩ имат страшно неефективна здравна система, най-лошата в развитите страни, с огромни разходи, много по-високи от всяка друга страна, които водят до сравнително слаби резултати. Въпреки това цените продължават да растат, отчасти заради огромната власт на фармацевтичните корпорации и отчасти поради административните разходи на една приватизирана здравна система. Това е реална криза, а не като пенсионната криза, която не съществува.

Защо тогава те се занимават с пенсионната система, но не и със здравната? За мен е много просто. Вземете човек като мен, високоплатен професор в университет, вече пенсионер. Аз получавам държавна пенсия, но тя не е голяма част от моите доходи. За мен има страхотно здравеопазване, защото съм богат, а здравеопазването е пропорционално на доходите. Ако човек е богат, системата работи идеално. Застрахователите, здравните организации, фармацевтичните корпорации са просто върхът. За богатите няма проблеми. По-голямата част от населението не можела да получи свястно здравеопазване? Това не ни засяга. Цените на здравеопазването били астрономически? Голяма работа.

Наскоро правителството обяви, че ще ореже медицинските помощи Медикейд[3]. Това обаче ще навреди само на бедните и затова проблеми няма. Както и държавните пенсии – те с нищо не облагодетелстват богатите и затова са сериозен проблем. Затова пенсионното осигуряване било излишно.

Колкото до въпросът колко още може да продължи това, не мисля, че някой би могъл да каже. Може да има бунт, може да има дълбока икономическа криза, може да се стигне до авантюризъм, който да предизвика голяма война. •

превод А. Ванчев

БЕЛЕЖКИ

[1] Белия дом. *Стратегия за националната сигурност на Съединените щати.* Издадена на 17 септември 2002. **http://www.whitehouse.gov/nsc/nss.html**

[2] Линда Фелдман, *Крисчън Сайънс Монитор,* 14 март 2003

[3] Питър Форд, *Крисчън Сайънс Монитор,* 11 септември 2002

„Днес славим името господне...“

Наскоро чествахме Рождество Христово, или както му казваме „Бъдни вечер“. Някога, поне в нашето село то бе един от най-очакваните празници със спазването на всички ритуали: постланата слама в един от ъглите на стаята, боба, сърмите, ошава, тиквеника, питата с късметите, разни плодове. Със свещите и кандилото, с молитвите и прекадяването на стоката и всичко това в присъствието на цялото семейство.

Сега, след като селото почти се обезлюди, останахме по един-двама в къща и въпреки някои опити да се спазва традицията, честването е бледа сянка на миналото. За сметка на това пък радиото и телевизиите ни заливат с най-различни програми, включително и богослужения, като това в храма-паметник св. Александър Невски, проведено от владиката Йосиф в присъствието на политическия елит воглаве с президента. Малко комично изглеждаха отстрана тези мастити господа със свещи в ръце и съсредоточени физиономии, като се има предвид, че преди броени години повечето от тях бяха върли атеисти.

Тази сутрин по програмата на радио „Хоризонт“ на Българското национално радио говорителката Даниела Янкова, под впечатлението от изминалата нощ многократно повтори: „Днес славим името Господне, кой както може, но от сърце! И понеже изразът се набиваше в съзнанието ми, се запитах: аджеба, за какво ли толкова трябва да го славим, за което така настоятелно ни подканя говорителката?

Затова ли, че като съвършен творец е сътворил едно несъвършено творение. Една земя неотговаряща на най-елементарните условия за нормален живот. С вечни ледни и безводни пясъчни пустини, недостъпни планински върхове и океански бездни, непроходими джунгли и безкрайни равнини, непоносими студове и нетърпими горещини, разрушителни заметресения и опустошителни урагани. Нещо, което има своето научно обяснение, но не и като дело на разумен и всемогъщ творец.

Или за взаимоотношенията между хората. Освен расовото многообразие, изумително е и това в интелектуално отношение. Особено що се отнася до тяхното противопоставяне. Така ли не е можал да измисли нещо по-умно от войните, глада, мизерията, болестите, завистта, алчността, надменността, желанието на едни да владеят други? И куп още слабости, довели до необходимостта от появата на Спасителя, от който както изглежда поне досега, не се е видяла някаква полза.

Впрочем какъв трябва да бъде Бог? Най-просто казано, същество което всичко знае и всичко може. Същество, което стои на върха на стълбата и от което всичко зависи. И както казаха двамата първосвещеници неотдавна папа Йоан Павел втори и патриарх Максим, без чието съгласие и одобрение нищо не става.

Той, пак според неговите представители тук на земята, бил Всезнаещ, Всевиждащ, Всемогещ, Всесилен, Всеблаг, Всемилостив и Всеопрощаващ. И много, много справедлив.

И щом е така учудващо е, че има такова разнообразие в представите на хората за него и тълкуване на същността му. И не само това, но всички тези вероизповедания и секти са враждебно настроени едни спрямо други. А това може да накара всеки да се позамисли дали наистина е такъв, за какъвто го представят неговите пълномощници тук на земята – свещенослужителите, или въобще го няма.

Ако пък го има, заради каквото е трябвало да създава човека и заобикалящата го природа, след като вероятно е предполагал какви неприятности ще му докара. Нали е казано, че в началото е било хаос. Тоест, не е имало нищо, а той просто си се е шляел из него. И изведнъж, ни в клин ни в ръка си рекъл – чакай да направя нещо, с което да се занимавам и направил по свой образ и подобие Адам. Но като си помислил колко е скучно някой да е единствен, съдейки по себе си, взел че направил и Ева от едно изваден от Адам ребро. Няма да поставяме въпроса, защо пък от ребро, не е ли можел просто да вземе шепа кал, както е направил с Адам. Абе то като се позамисли човек просто да се шашне, откъде пък се взеха тези ангели дяволи, дето напълниха рая и ада след изгонването на Адам и Ева. Но да си довършиме мисълта, след като ги е създал и сътворил РАЯ, където да пребиват заедно с всичките му дървета и цветя, които да радват очите им, и птички, които да галят слуха им, защо им е казал да не ядат от дървото на познанието, с което изострил любопитството им. Било си е жива провокация, защото не може да не е знаел какво ще се случи.

След всичко това няма как да не се усъмним, че е направил всичко, за да задоволи някакви свои амбиции. А именно да заповядва, да нарежда, да иска да му се подчиняват, да наказва, да му се молят, да ги гледа как превиват гръб или бият челата у земята, а той да ги гледа отвисоко и да се надсмива на акъла им.

И за какво да го славим? Затова ли, че през 2005 година от порои и наводнения пострада близо половината страна. Че бяха наводнени стотици села и градове, че бяха разрушени хиляди къщи, бяха издавени десетки хиляди животни и птици, разрушени стотици мостове, отнесени пътни настилки и диги, появиха се хиляди свлачища. Какво стана с имуществото на стотици хиляди хора, с реколтата от залетите от пороите ниви, градини и лозя?

Да сме му благодарни и да го славим, че под всевиждащия му поглед само в нашата страна живеят над 1 200 000 с високо кръвно, около 300 000 страдащи от диабет, че всяка година умират по три-четири хиляди от рак, че има над 90 000 инвалиди, 25 000 слепци, че се търсят средства за лекуването на 14 088 болни деца.

И то само в нашата страна, ами земетресението в Пакистан с повече от 78 000 жертви, цунамито в Индонезия и Южна Азия с повече от 230 000, от глад в Африка само в Нигер над 73 000.

А ураганите и наводненията в Америка, които пометоха цели градове?

И защо никога не обръща внимание на молбите на поповете, ако въобще си вярват те самите, че има Бог. И ако не правят всичко само за парлама, да си запазят привилегированото положение.

Г. Божилов

„Великите пости“

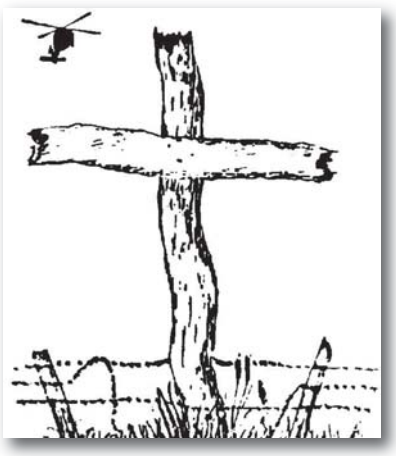

*От 6-ти март започват „Великите пости“ според християнската религия, които продължават 40 дни до „Великден“. Във връзка с тях предлагаме на нашите читатели мнението на френския писател, историк и философ, най-известния представител на „Просвещението“ и един от идеолозите на „Великата френска революция“, **Волтер**, под заглавие:*

Въпроси върху постите

Дали първите хора, които решили да постят, са се подложили на този режим по лекарско предписание, защото са имали лошо храносмилане?

Дали загубата на апетит, която усещаме в моменти на тъга, е дала начало на постите, предписани от тъжните религии?

Дали обичаят да се пости идва от египтяните, чиито ритуали евреите са възприели, включително бичуването и изкупителната жертва?

Защо Иисус е постил 40 дни в пустинята, където е бил заведен от дявола, от Кнатбул? Свети Матей отбелязва, че след тези пости той огладнял; а нима не е изпитвал глад, докато е постил?

Защо Римската църква смята за престъпление да се ядат земни животни през определените за въздържание дни, а като нещо добро да се угощаваме с каклан и сьомга? Богатият католик, който е имал на масата си риба за петстотин франка, ще бъде спасен, а умиращият от глад беден, който е изял едно свинско варено за четири гроша, ще бъде осъден на вечни мъки!

Защо трябва да искаме разрешение от епископа, за да ядем яйца? Ако един крал заповяда на своя народ да не яде никога яйца, няма ли да бъде той най-невзрачният владетел? Що за отвращение изпитват епископите от омлетите?

Ще вярват ли един ден хората, че при католиците е имало толкова глупави, подли, варварски съдилища, които осъждали на смърт нещастни граждани само защото са яли конско месо по време на пости? Това е самата истина; аз разполагам с такава една присъда. Странното е това, че съдиите, които са издавали подобни присъди, са се мислели за нещо повече от ирокезите (индианско племе).

Невежи и жестоки свещеници! За кого предписвате постите? За богатите ли? Те избягват да ги спазват. За бедните ли? Те постят цяла година.

Бедният селски стопанин не яде месо почти никога. И няма с какво да си купи риба. Безумци, кога ще промените абсурдните си закони? •

държавата срещу хората

Цианидната заплаха над р. Марица

Новият проект на канадската „Дънди Прешъс Майнинг“ и дъщерната им „Челопеч Майнинг“ предвижда въвеждането на цианид за излужване на злато в мината в Челопеч.

Застрашени са населените места по р. Марица. При авария на хвостохранилището единствената бариера за достигане на отровите до областите Пазарджик, Пловдив и Хасково е язовир „Тополница“ – същият, който преля това лято. Поради риска, който грози всички граждани на селищата по р. Марица, тези граждани би трябвало да бъдат най-малкото информирани, както и да бъде поискано тяхното мнение.

Фирмата е организирала само две обществени обсъждания в Чавдар и Челопеч, на които местните са се изказали против проекта. Събрали са подписите на над 1200 души от Чавдар, Златица и Челопеч. Общината е взела решение да не се допусне реализиране на предложението. Хората са в правото си да не желаят такова ужасно производство и замърсяване с отрови и са готови на протестни действия. Да ги подкрепим, защото утре отровите ще дойдат до праговете ни с водите на р. Марица.

Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) стои зад проекта на Дънди в Челопеч с $10 милиона. Банката е била обвързана и с други подобни проекти, между които небезизвестния Куптор в Киргизстан, където през 1998 г. един камион превозващ 20 тона цианиди се изсипа и отрови фатално река Берскоон.

„Болната ръка трябва да се лекува, а не да се отреже,“ каза Панка Илиева от местния инициативен комитет „Бъдеще за Чавдар“. Чавдар е рядък пример на село с три хвостохранилища с отпадъци от десетилетия златодобивна индустрия. „Челопеч Майнинг“ предвижда построяване на четвърто хвостохранилище до селото, в което освен обичайните арсен и други замърсители, ще се захвърлят ***и цианиди***.

Проектът ще прокара път на цианидната технология в златодобивната промишленост в България. Този прецедент не трябва да бъде допуснат!

Какво знаем за цианидите?

Цианидите са съединения, които са силно токсични за човека в ниски концентрации – чаена лъжичка с 2% разтвор на цианиди е смъртоносна за човека. Рибите и други водни организми загиват от разтворени във водата цианиди в концентрации от микрограм на литър. Цианидите се натрупват в засегнатите растения и тъканите на рибите. Рибите са около 1000 пъти по-чувствителни към цианида от човека.

Цианидът е силно отровен и с почти мигновено действие за живите организми. Смъртоносното действие на цианидите се дължи на блокиране на достъпа на кислород до клетките. Признаците включват учестено дишане, тремор, поразяване на нервната система и впоследствие смърт. Хронични симптоми са загуба на тегло, поразяване на щитовидната жлеза и поразяване на нервната система.

Проблемът е свързан не само с използването на цианидите, но и с тяхното транспортиране и съхранение. Нещо повече, използването на цианиди води до образуването на значителни количества вторични продукти, чиито характеристики не са проучени, което затруднява оценката на въздействието им. •

Коалиция „България без цианиди“
http://cyanidefreerhodopi.org

Бележки върху философията на анархизма

продължение от миналия брой » » »

Друг корен на анархическата философия в античната философска мисъл е доминиращата в нея тенденция към естествено-научно разглеждане на природните и социалните явления – към търсене на причините им в природата на техния субстрат и във взаимодействията им с други неща, а също към обосноваването на познанието им чрез общи, абстрактни принципи, в противоположност на мистиката, митологията и религията. Тази тенденция намира особено силен израз в атомистическата материалистическа философия на Демокрит (около 470-460 – 366 г.пр.н.е.).

Развивайки идеи на своите предшественици, той учи, че има две начала на Вселената: атомите и празното пространство. Атомите са най-малките материални частици, неделими по-нататък, безкрайни по величина и количество, разнообразни по форма, не могат да възникват, нито да се унищожават, намират се в процес на вечно движение. Празното пространство разграничава отделните неща, в частност отделните атоми и служи за среда, в която се осъществява тяхното движение. Поради извънредно малкия си размер атомите са невидими за човешкото око, но независимо от това те съществуват, подобно както съществуват невидимите прашинки във въздуха, които, обаче, стават видими в проникналия през прозореца слънчев лъч. В процеса на вихровото си движение атомите се срещат, образувайки устойчиви съчетания и в резултат на това се пораждат сложни материални неща, които поради по-големия им размер са видими. В резултат на разпадането на такива съчетания настъпва разрушаване на наблюдаваните от нас тела, но не и на атомите, които ги съставят. И така, всички материални тела се състоят от атоми. Нещо повече, душата също се състои от атоми – те са кръгли и много фини. Вледствие на това всички явления, включително психическите, свързани с процесите на усещане, възприятие, мислене, спомняне, въобразяване, емоционално преживяване и други подобни, могат да се обяснят чрез движението на атомите, съставящи техния субстрат. Според атомизма на Демокрит психическите явления имат материална основа и в този смисъл неговата философия се характеризира като материалистична.

Източникът на познанието за Демокрит е опитът – взаимодействието на човека с другите неща от действителността, в хода на което човек ги наблюдава и чрез процесите на усещане и възприятие получава първична информация за тях. При това самите процеси на усещане и възприятие получават у него атомистическо материалистично обяснение: от материалните тела, представлявайки съчетание на атоми, изтичат малко частички, наречени „образи", които, като попаднат в сетивните органи на човека, причиняват съответните усещания, образуващи цялостното възприятие за

> „мъдрецът трябва не да се подчинява на законите, а да живее свободно"
>
> **Демокрит**

това тяло. Това сетивно е първата необходима степен на познавателния процес, но не е достатъчно. По-висша форма на познание за Демокрит е познанието, получено в резултат на мисленето, което се осъществява чрез общи, абстрактни понятия и което по същество е също движение на атоми. Особено значение той е придавал на причинното обяснение на наблюдаваните явления. Демокрит е заявявал, че „предпочита да намери едно причинно обяснение, отколкото да стане притежател на персийското царство". В съответствие със схващанията си за познанието – за взаимовръзката на емпиричната и рационалната му форми, за неговата връзка с практическата дейност, насочена към задоволяване на практически потребности на човека, е многостранната познавателна дейност на самия Демокрит. С идеите, които е развил, той е голяма фигура и във философията, и в математиката, и е естествознанието (особено във физиката), и в областта на социалната мисъл; сред съвременниците си се е ползвал с известност и като медик.

Социалните възгледи на Демокрит, които тук са от по-специален интерес за нас, се изграждат върху основата на онези му схващания за същността на света и на неговото познание, които очертахме накратко по-горе. В духа на атомистическия му материализъм при разглеждането на процеса на образуването на човешкото общество за отправен пункт му служи човешкият индивид – на първия стадий от този процес той живее сам и сам се бори със зверовете и със суровите природни условия. Подобно на атомите, човешките индивиди в жестоката си борба за живот се групират в общества ръководени от общата им полза за преживяване в тази борба. По-нататък човешкото общество се усъвършенства, но не поради действия на богове и богини, а в резултат на „наблюденията и опита", „породени с течение на времето от потребностите и обстоятелствата", „благодарение на които хората са се научили да правят всичко, което те действително правят". При анализа на анатомията на обществото Демокрит разграничава две негови страни – природна и изкуствена, т.е. това, което е измислено от хората. Главната страна, определяща кое е справедливо в обществото, е първата. От тук именно той логически идва до онова критическо отношение към законите като съществен елемент на държавната власт, което е в съзвучие с анархистическата идеология, развивана две хилядолетия по-късно. Според историческите свидетелства, с които разполагаме, на Демокрит принадлежат мислите: „законите са създадени от хората, а от природата – атомите и празното пространство"; „несправедливо е това, което противоречи на природата, ... законите са само глупава измислица"; „мъдрецът трябва не да се подчинява на законите, а да живее свободно".[2] *(следва)*

Борис Чендов

БЕЛЕЖКИ

[1] Ср.Диоген, „О жизни...", кн. IX, с.369-375; С.Я.Лурье, „Демокрит – тексты, перевод, исследования", изд."Наука" – Ленинград, 1970 г.

Психология на малките обществени групи

Общественото развитие и социалната практика доказват важността на малките групи за рационалната организация на труда. Социалнопсихичният климат в малката група се признава за един от водещите фактори на производителността и качеството на труда. По тази причина трябва да се отделя по-особено внимание на малките групи.

Възникване и развитие на интереса към малките обществени групи

Психологията на малките групи се обособява като основен раздел на социалната психология в края на 19-ти и началото на 20-ти век. Особено интензивно тя се развива след 20-те години на миналия век.

През 1891 г. френският лекар и социолог **Гюстав Льобон** публикува своята книга „Психология на тълпата". В нея той дава прецизна интерпретация на малките социални групи. Предвестник на теорията за малките групи е **Хенрих Хънт**, който акцентира върху ролята на отношенията в групите и техните трудови (дейностни) резултати.

Елтън Мейо отделя специално внимание на емоционалните, безсъзнателните фактори, влияещи върху взаимодействието между хората, включени в малки работни групи. Според Мейо групата представлява един микромодел на обществото, към който тя се стреми, за всеки един от включените в нея членове. В тази връзка лошите отношения между работници и администрация водят до социални конфликти и понижаване на производителността. Добрите отношения – обратното. Но практиката доказва, че тези добри отношения са изключително редки и ако ги има, то това е, защото практически администрацията не използва властта си срещу работниците. Когато това стане, тогава възникват противоречията.

Според **Джейкъб Морено** по-стиженията и проблемите в обществото са в резултат от начина, по който са формирани неговите многобройни малки групи. Когато те се формират по симпатия между членовете ѝ, тогава проблемите отпадат и се разкриват перспективи за успехи. И обратно, когато малките групи се формират на административен, икономически или друг насилствен път, тогава възникват предпоставки за недоразумения и конфликти в обществото.

Психологията на малките групи има многобройни критици и подръжници. Като най-ярост противник се изявява **Карл Маркс** и неговите съмишленици. Всички те омаловажават значението на малките групи, като насочват вниманието си към организирането на големи социални групи, класи, партии.

Същност, структура и функциониране на анархистическите групи

По своята същност анархистическите групи са неформални. Състоят се и са създадени от хора, които следват идеологията на анархизма. Тези хора под влияние на общата си цел създават сами групите и се самоорганизират. Не се допуска външна намеса в работите на групата и решенията, които тя взима.

Анархистичните групи се характеризират с пълно зачитане гласа на всеки член на групата. Решенията се взимат с постигане на консенсус от всички членове. В тези групи няма ясно изразени лидери, защото същността им е базирана на равенството.

Повечето анархистични групи са децентрализирани и са отворени за всеки. При тях влизането и излизането от групата е свободно, както и участието във взимането на решения. Всичко става на доброволен принцип. Този тип групи и организации разчитат на морала на членовете, които ги представляват. Ако този морал бъде следван стриктно от всички, то се създават перспективи за развитие. Ако има деморализиране на членовете ѝ, взимането на решения става трудно, нещата дълго тъпчат на едно място и са възможни конфликти между членовете.

Централизираните анархистични организации обикновено са такива, които са съсредоточили дейността си пряко срещу държавния апарат, а другите дейности – екологични, борба за защита на животните, антифашистки и антикапиталистически – остават на заден план. При тях има здрава дисциплина и достъпът е ограничен. Анархистическите групи преминават към централизация при наличието на опасност. Повечето са въоръжени и извършват строга конспиративна дейност. Решенията при децентрализираните и централизираните анархистични групи се взимат по един и същи начин и няма принципни разлики помежду им.

Повечето анархистически групи, които не се занимават с основния проблем на анархизма – борбата срещу държавния апарат и подготвяне на въоръжена безвластническа революция, – са временни и дейността им бързо угасва, защото не са обвързани достатъчно с идеологическите идеи на анархизма. Постоянни са онези анархистически групи, които са продължители на анархистическото движение и носят в себе си историята и пролятата кръв на борците за свобода.

В повечето анархистически организации има клики. Тези клики представляват анархисти, които имат свое виждане за развитието на групата. Обикновено това са узрели политически хора, които са достигнали до изводи, които основната част от групата не е стигнала. За да не се бъркат в свободното ѝ развитие, съзаклятниците се заемат с отбраната на групата от външни намеси и въздействия и действат като регулатор във взаимоотношенията вътре в групата, а и между групата и нейните врагове.

Съзаклятническите групи се появяват още в древността. Първите чисто анархистични съзаклятнически групи се създават през 19-ти век от Сергей Нечаев и други руски революционери. Противоречивият „Катехизис" на Нечаев, към когото Бакунин отправя доста критики, публикуваме тук със съкращения. В България първите съзаклятнически групи на анархистичен принцип са създадени в борбата за национално освобождение и са насочени срещу Османската империя. Анархистическото движение в България винаги е било свързано със съзаклятнически клики. Масово съзаклятнически клики е имало допреди 1944 година. Най-известната, може би, такава група е тази на Солунските атентатори – „гемиджиите" – чиито вътрешни отношения са сравнително добре разкрити в спомените на двамата оцелели Петър Манджуков и Павел Шатев. След този период има само няколко опита за създаването на такива.

Обикновено членовете на анархистическите групи и организации не подозират съществуването на съзаклятията. Научават за тях едва след като разбират какво са извършили. Именно анархистите-съзаклятници остават в историята и градят анархистическата традиция. Повечето от тях остават незнайни и недооценени, но това се дължи на желязната им дисциплина и конспирация, която спазват. Макар да съзнават, че са обречени от историческата си съдба, тези хора са солидарни, сплотени и винаги жертвоготовни. •

falkenbach

Интелектът: мъдростта идва със старостта

Историята дава голям брой примери на хора със светъл бистър ум и в старческа възраст – Микеланджело, Гьоте, Лев Толстой, американската танцьорка и хореографка Марта Греъм, понастоящем живият 85-годишен Валери Петров и редица други.

Изследователите Рой и Джането Лечман от Университета в Хюстън установили, че общият обем информация се увеличава с годините – 80-годишните са по-знаещи от 70-годишните. И още нещо – проведените експерименти с подготвени тестове показват, че 70-80-годишните хора си спомнят по-добре определени разнообразни факти и събития, отколкото 30-40-годишните хора.

Ето някои от решаващите фактори, които позволяват и действат благоприятно да се запазят умствените способности през целия живот, до края на старостта:

На първо място – социалната съпричастност и активност. При старите хора след 70-годишна възраст, живеещи със своите семейства и активно участващи в заобикалящия ги живот, умствените способност не само че се запазват, но и продължават да растат. Същевременно се наблюдава отслабване на умствените способности, когато са овдовели или живеят самотно, когато през живота си не са работили, когато се отдръпнат от активния живот на обществото или живеят затворено.

Вторият фактор е активната умствена дейност. Високообразованите и самообразованите се хора, които запазват любопитството си, продължават да усъвършенстват своя интелект и в преклонна възраст.

Третият фактор е гъвкавата индивидуалност и реагирането с упорита воля и съзнание на променящите се условия.

Широко разпространеното до неотдавна мнение и твърдение, че в мозъка на старите и престарелите хора настават разрушителни процеси и загуби на мозъчни клетки, не е научно обосновано. Новата гледна точка се подкрепя от солидни данни, които опровергават досегашните представи, че мозъкът бързо се променя с възрастта и че в него у старите хора по-бързо се разрушават мозъчните клетки. Невроанатомката Мариан Даймонд от Калифорнийския университет е проследила всички източници на тези твърдения и убедително доказва, че те са научно непотвърдени.

В хода на последните изследвания и преките измервания на обмяната на веществата в различните области на мозъка е установено, че *у здравите стари хора мозъкът е толкова активен и ефективен, колкото и у здравите млади хора.*

С други думи бързината на обмяната на веществата в мозъка на всички хора е еднаква. Способността да се възприема и запазва в паметта многообразна информация, е присъща за всички здрави хора до дълбока старост.

Налице е категоричната истина, че *старите хора са познаещи от младите хора*.

Мъдростта идва със старостта

е древна сентенция на източните народи и най-вече на китайците и японците. Тази нравствена поука си пробива път и сред европейците, и сред американците (въпреки че те много не я обичат).

Старият континент Европа все повече оправдава името си. Европейските страни остаряват. Между 1950 г. и 1980 г. средната продължителност на живота нараства с 8 години и хората над 65 години са съответно между 5 и 10 процента. Днес този процент е близо 20. Тези факти изискват нова политика към старите хора, а не само формално преразглеждане на пенсиите. За голямо съжаление господстващият днес в света обществено-политически строй продължава да експлоатира човека до определена възраст на неговата работоспособност и лишава както обществото, така и самия него от оползотворяване на натрупаните опит и познания.

В живота хората по-бързо се научават какво трябва да правят, но по-бавно се научават как трябва да го правят. За това е необходимо хората да си променят мисленето и да се вслушват в мъдростта на старите. Не случайно у някои народи стратите хора са наречени *grossmuter* и *grossvater*, *grandmother* и *grandfather*, които означават „велика майка" и „велик баща". А в източните народи (Япония и Китай) тези думи звучат като „мъдра майка" и „мъдър баща".

Системният подход изисква да се знае до къде да се „възхваляват" младите и откъде да се „прекланяме" пред мъдростта на старите. Кибернетичните модели за тази променлива „оптимална граница" предупреждават: *народ, който абсолютизира лозунга „Път на младите", рискува да загине*.

От всичко изложено се вижда, че старите хора представляват огромен интелектуален капитал! Малко са обаче нациите, които умеят да използват този капитал. За голямо съжаление ние българите не умеем да ценим това богатство. Считаме старите хора, изобщо пенсионерите, за „бита карта". Ние сме същински слепци и не можем, не желаем да прогледнем и да видим, че старите хора са истински „потенциален коз" и най-сигурна инвестиция.

В Япония старостта е е приравнена на мъдростта и старият човек е на висока почит и безгранично уважение. За това там средната продължителност на живота на хората е над 85 години и имат най-много столетници в света. Японците използват този интелектуален капитал до висока пенсионна възраст и след пенсионирането. Бях в Страната на изгряващото слънце на специализация по кибернитични системи на управление в корабостроенето и в обществото. Станах съпричастен свидетел, когато управляващата Либерално-демократическа партия предложи за премиер-министър своя „млад" лидер Какуей Танака. Обаче парламентът и общественото мнение го отхвърлиха по една единствена причина – той беше на 59 години! А по японските „държавно-обществени канони" се изискваше минимум 60-годишна възраст за длъжността министър-председател. „Ще почакаме да порасне!" – казаха окончателно хората. След една година го избраха за премиер. Но Танака-сан се провали по линия на корупцията. И японците говореха – „Значи сме били прави – още не е пораснал и не е станал мъдър". По принцип и по правила в Япония ръководителите на държавата, на концерните, на фирмите, на компаниите и на предприятията стават интелекти, помъдрели специалисти – над 55 годишна възраст, като изключенията са рядкост. Защото Интелектът не остарява! •

инж. Димитър Филипов

Сергей Нечаев: из „Катехизис на революционера"

1. Революционерът е човек обречен. Той няма свои интереси, работа, чувства, привързаност, собственост, даже няма име. Той има само един интерес, една единствена страст и това е революцията.

...

3. Презира празното теоретизиране и не желае да се занимава с наука, предоставяйки нейното изучаване бъдещите поколения. За него е важна само една наука, науката за разрушението. Затова той трябва да познава механиката, физиката, химията и медицината. Ден и нощ трябва да изучава науката за живота, характерите на хората във всички съществуващи слоеве и обществения строй като цяло. ...

4. Презирайки общественото мнение, ненавижда и всички прояви на т. нар. обществен морал. Морално е за него само това, което помага за тържеството на Социалната революция.

5. Революционерът е обречен човек. Безпощаден към държавата и цялото класово общество, той не може да очаква от тях милост или пощада. ... Всекидневно трябва да бъде подготвен за смъртта и е длъжен да се научи да издържа на мъчения.

6. Суров към себе си, трябва да бъде суров и към другите. Всички любовни или роднински чувства, приятелството, благодарността и даже самото понятие за чест, се налага да бъдат удавени в едничката хладна страст на революционното дело.

...

8. ... Дружбата, предаността и отношенията между другарите се определят единствено от степента на полезността им за хода на общоразрушителната практическа революция.

9. В солидарността между революционерите се крие цялата сила на движението. ... При изпълнението на задачите те трябва да разчитат по възможност, единствено и само на себе си. В хода на разрушителните действия всеки е длъжен да действа сам, и да прибягва към съвет или помощ от другарите само тогава, когато е необходимо.

10. Около революционера е нужно да има и негови другари ненапълно посветени в революционните работи. На тях трябва да гледа като на част от общия революционен капитал и те да бъдат на негово разположение. Той трябва като икономист да използва своята част от този капитал и да извлече най-доброто от него. На себе си гледа като на богатство, което да бъде използвано за успеха на революцията. Но това богатство може да бъде използвано само със съгласието на неговите другари.

11. Когато другар попадне в беда, решението дали да бъде спасен, или не, не трябва да се влияе от лични чувства, а от това дали е полезно за революционното дело. В такъв случай трябва да се прецени, какъв е приносът на другаря от една страна, а от друга, какви революционни сили ще бъдат необходими за неговото избавление.

...

14. ...Той трябва да влиза навсякъде, сред всички класи, висши и средни, в дома на търговеца и господаря, в църквата, сред бюрократите, военните, в литературните среди, в Третото отделение (*политическата полиция в Царска Русия, бел. пр.*) и даже в Зимния дворец.

15. Цялото това свинско общество трябва да бъде разделено на няколко категории: **първата категория** – незабавно се осъждат на смърт. Организацията трябва да изготви списък на осъдените по степента на тяхната относителна зловредност за успеха на революционното дело, като те се очистват един след друг.

16. При съставянето на този списък и реда за действие по него революционерите не трябва да се ръководят от престъпленията на присъстващия в списъка, от своята ненавист към него, или омразата, която той предизвиква у народа. Престъпленията на отделното лице и народната омраза към него могат да бъдат отчасти полезни, защото биха довели до народен бунт. Революционерите са длъжни да отчетат степента на полезност за революционното дело, която ще донесе всяка изпълнена смъртна присъда. Преди всичко трябва да бъдат унищожени хората особено вредни за революционните организации и такива чиято внезапна и насилствена смърт може да предизвика най-голям страх у правителството, лишавайки го от умни и енергични дейци.

17. Втората категория се състои именно от тези хора, на които временно им се подарява животът, защото със своите зверски постъпки ще доведат народа до безвъзвратен бунт.

18. Към **третата категория** принадлежат цялата високопоставена сган и разни личности, които не се отличават с особен ум или енергичност, но имат богатство, връзки, влияние и власт. Те трябва да бъдат тероризирани по всевъзможни начини: лъгани, бити, шантажирани и компроментирани с мръсните им тайни, докато се превърнат в роби. Тяхната власт, връзки, богатство и сила са неизчерпаема съкровищница и могат да бъдат в помощ на различни революционни начинания.

19. Четвъртата категория се състои от държавни честолюбци и либерали в различни отенъци. С тях може да се „конспирира" по техните програми, давайки си вид, че сляпо ги следваме, а същевременно да се присвоят и овладеят всичките им тайни, което да ги компроментира докрай, така че при тях да не може да има връщане назад и с техните ръце да се разклатят устоите на държавата.

20. Петата категория – доктринери, конспиратори и революционери от празнодумни кръжоци, действащи само на книга. Те трябва непрекъснато да се бутат и влачат напред в практически самоубийствени начинания, в резултат на което голяма част ще намерят гибелта си, а неколцина ще станат истински революционери.

21. Шеста и много важна категория – жените, които трябва да разделим на три: **първите** – апатични, глупави и бездушни, които могат да се третират като третата и четвъртата категория мъже. **Вторите** – горещи, предани и способни, но не наши съидейнички и недостигнали до практически и фактически революционни разбирания. С тях можем да се отнасяме, както с мъжете от пета категория. И накрая, **третите** – жените, които са наши истински другари и изцяло споделят нашата програма. Ние сме длъжни да гледаме на тях като на съкровище, без помощта на което няма никога да се справим.

...

24. ...Революционната организация няма да бъде организация стояща над народа. Бъдещата организация на живота без съмнение ще израсне от народното движение и от народния живот. Но това е дело на бъдещите поколения. Нашето дело е пълно, повсеместно, страстно и безпощадно разрушение.

25. Следователно, сближавайки се с народа ние преди всичко сме длъжни да се съединим с тези елементи на народния живот, които... не са спирали да протестират не на думи, а с дела против всеки, който пряко или косвено е свързан с държавата: дворянството, чиновничеството, поповете, еснафите и кулаците-човекоядци. Трябва да се свържем с размирническия свят на разбойниците, тези истински и единствени революционери в днешна Русия.

26. Да сплотим този свят в една непобедима, унищожителна сила – ето това е нашата организация, конспирация и задача. •

Сергей Нечаев
1871 г.

Бездънният кладенец на позора

съдбата на най-близките роднини на Васил Левски – гузно премълчаваният позор на „нова България“

Една година се изтърколи в необозримата, безмерна бездна на всевечното, всеядно време откакто български власти управляваха в Карлово, а на карловчани вече се чинеше, че петвековното турско иго е отдавнашен омразно-злъчен спомен, запокитен нейде в невъзвратимото минало, макар и развалините от опожарените къщи, от изпепелената, срутена сграда на мъжкото класно училище и напълно разсипаните, опустошени черковни храмове „Свети Никола“ и „Света Богородица“ скръбно-издайнически да сочеха печалните сетнини от яростта на турския аскер и башибозук. Само граденатa през 1485 г. Куршум джамия от османския феодал Карлъ Али бей, основател на Карловската касаба, приела неговото име, стърчеше някак почти издавателски непокътнатата сред траурно чернеещите се руини.

Свиреп декемврийски мраз вледеняваше сгърчилата се зиморничаво между планинските ридове котловина и над зъзнещото селище, прислонено до южното подножие на Калоферския балкан. Към смръзналото безветрие висеше неподвижно като зла поличба пепеляво-сивата, рехава пелена на пушека, бълван непрестанно от огнедишащите оджаци. Здрачаваше се, когато из една схлупена къщурка в горната махала изскочи забрадена с черна шамия възрастна, прехвърлила шестдесетте години дребничка женица, която се завтече към махленския бунар, клекнал под вековен бряст в края на калдъръмения сокак. Щом стигна до кладенеца жената спря за миг и вдигна лице към смръщеното зимно небе сякаш очакваше да съзре там най-насъщното и най-съдбовно предзнаменование на своя живот. Но отгоре неистово, равнодушно и с лиха безотрадност се разстилаше безкрайната пустиня на непрогледно тъмнеещите от безмълвно приждащата нощ облаци и никакъв, дори най-невзрачен звезден зрак не мъждукаше в мрака. И все пак в нейното измъчено лице, изгризано от ненаситната гмеж на кахърите съзнание мълниеносно се завърти страдалческият калейдоскоп на дните и нощите, през които премина собственото ѝ житие-битие, съсипано от непрестанни несгоди и премеждия: и задомяването с гайтанджията Иван Кунчев, разорил се поради охтичаво заболяване и умрял, ненавършил 43 години; и злочестата сиромашия при изучаването на петте деца; несретните вдовишки слугински години и неутешимата майчина скръб по смъртта на малката Мария и двете момчета, чийто свършек на дните им ги застигна като млади, напети мъже; и овдовялата дъщеря Яна с четирите невръстни дечурлига; и завърналият се от Руско-турската война син-инвалид, останал без един крак, поболял се от туберкулоза и тръгнал немил-недраг да проси подаяния из калдаръместите карловски сокаци; и оскъдно радостните житейски мигновения, стиснато броящи се на мазолестите пръсти на двете отрудени ръце; и непрестанната несносна, убийствена немотия!

Мизерията озъби хищни челюсти и през тази, изсулваща се из броеницата на християнското летоброене 1878 година – първата свободна година за онези от българите, които населяваха Княжество България и Източна Румелия – невръстните отрочета на прословутия Берлински конгрес. В ледени буци бяха се превърнали сърцата на карловчани – никой към никога капка милост нямаше, имащите се лакомяха да имат още повече. Предишните челебии, гяурите мемлекет чорбаджии, чийто чорбаджилък процъфтяваше неотдавна под чадъра на османския падишах, се сдушиха с новопръкналите се богаташки парвенюта, а беднотията – петимна за троха хляб – опъваше уши от гладория и едва свързваше двата края.

Строполилата се до кладенеца, превита одве жена не помнеше такъв непоносим, стръвнишки глад да е вирлувал тъдява като същински чумав мор и празните стомаси на сиромасите толкова продължително време да са свирили рамазан, безутешно виейки по кучешки на месечината. Коремчетата на внуците ѝ взеха да подпухват от постоянното недояждане, детски хленч отчаяно отекваше в тясната, прихлупена одая, където край отдавна изстиналото огнище студуваха бабата, децата на Яна и нейният сакат брат, сполетян от вирлото нещастие да дочака Българското Освобождение, за да изживее пълния трагизъм на собственото си унизително съществуване, да измине докрай мъчителния път към своята Голгота. Ръцете на този окаяник, смирено протегнати сега за милостиня пред дюкяните в Карловската чаршия, навремето държаха сабя и пушка в христоботевата чета и в дружините на българските опълченци. През буреносните, размирни хъшовски години във Влашко тия същите ръце държаха ками и пищови, разнасяха из кръчми и кафенета бунтарските вестници „Свобода“ и „Независимост“. Ала ето, че в освободените от турско робство български земи тия святи ръце не ставаха за нищо друго, освен за несретна просия.

Бившият хъш и национал-революционер се завърна в родното Карлово туберкулозно болнав, със силно увредено зрение и без един крак. Карловските стари и новоизлюпени чорбаджии го държаха под око с неприкрита неприязън и тъй като у тях беше и ножът, и сиренето, той остана без никакво препитание, принуждавайки се да изкарва прехраната си, подлагайки ръка за милостиня от минуващите по улиците... Уви! Трябваше да изпие капка по капка, отровно-горчивата чаша на злощастната си орис, която не бе благосклонна към него и другите му двама братя, изгорели в пламъците на българската национално-освободителна борба...

...И не изтрая майчиното сърце! Не можеше повече мълчаливо да преглъща нещастията,

оскърбленията, униженията, неимоверната нищета, връхлитащи като разбеснели се вълчи глутници върху семейството на злочестата карловка. И възропта тя в душата си срещу своята жестока съдба и прокле мига, в който беше се родила на белия свят. „Прости ме, Господи!“ – изхлипа сподавено клетницата и почти в несвяст от глад, който раздрусваше тялото ѝ в мъчителни, агонизиращи конвулсии, залюшната от мътния вртоп на непоносима безнадеждност, със сетно усилие се прекатури през пармаклъка на кладенеца и тутакси изчезна в тъмната паст.

На другия ден, след обед, трупът бе изваден от герана и погребан надве-натри, без църковни обреди в дерето, рахитично хлътнало встрани от българските гробища, погълнали тленните останки на получилите попско опрощение миряни, преди хрисимо и овчедушно да сдадат богу дух. Самоубийците обаче православната църква с анатемосваща строгост запрещаваше да бъдат погребвани в християнските гробни покои. До току-що изкопания гробен хендек, подсмърчайки беряха студ обезумялата от скръб Яна – дъщерята на покойницата и неколцина одрипавели комшии от горната махала. Синът на самоубийцата, зашеметен от мъка и жал, се насвятка до безсъзнание и не можа да види как гробарите – двамина видиотени от пиянство и системно недояждане карловски цигани – свлякоха в гроба кльощавото, мъртво тяло на майка му, увито в мръсна, изпокъсана черга, заривайки го бързешката с вледенената от декемврийския студ глинесто-песъчлива пръст, бъкана с трънлив буренак и дребен каменяк.

Подир ден-два той пак просеше из карловските сокаци и с мизерната „лепта“, която му даваха, помагаше на Яна да изхранва челядта си. През 1881 година издъхна страдалчески, задушен от белодробен кръвоизлив, след тригодишна просия в родния си град Карлово.

Тъй потресаващо злополучно завършиха живота си в свободна България майката на апостола Левски – Гина Кунчева и неговият брат Петър Иванов Кунчев. Лобното място на Гина Кунчева не е запазено и днес никой не знае къде почиват костите на тази пресвята българка. Но както Васил Иванов Кунчев – Левски, така и Гина Кунчева, и Петър Кунчев, вградиха завинаги своите имена в нерукотворния пантеон на българската народна памет и докато я има България са обречени на безсмъртие!

Да си призная, изпитах дълбока покруса, научавайки истинските причини за смъртта на майката и брата на Левски. Не можех да повярвам на документалните данни, предоставени ми от известния хасковски краевед Борис Колев, който от дълги години проучваше генеалогията (родословието) на Левски и затуй реших да разговарям по този въпрос с двама от най-отраканите капацити по българска история. Единият – проф. Илчо Димитров – доктор на историческите науки, тогава ректор на СУ „Климент Охридски“, член на президиума на БАН, член кореспондент и зам. председател на БАН и коскоджа-мити академик – въобще не ме удостои с отговор, гарнирайки своята многозначителна разговорливост с нехайна, тънкоиронична, мефистофелска усмивчица. А другият – професорът Николай Генчев – декан на историческия факултет в СУ „Климент Охридски“, доктор на историческите науки, член-кореспондент на БАН и лауреат на Хердеровата награда по история – припряно смотолеви: „Туй е напълно хазартна, непоносимолаическа трактовка и българската общественост не ще я приеме! От обществена гледна точка не е никак морално да акцентираме върху подобни интерпретации и да се ровичкаме в тях, търсейки на всяка цена скандални пикантерии!“

Наистина – какво бетер странно, суперинтелектуално, свръхпикантерийно професорско умозаключение! Защото фактологията от житейската семейна хроника на Иван и Гина Кунчеви и техните деца е очевидно-категорична!

Родителите на Левски – Иван Кунчев и Гина Караиванова (по мъж Кунчева) имат пет деца: Яна, Васил, Христо, Петър и Мария. Бащата – трудолюбив и преуспяващ карловски бояджия и гайтанджия – се разболява тежко от охтика, бързо изпада в несъстоятелност и почива през 1851 г. Рано осиротялото семейство се оказва в бедствено материално положение.

Въпреки неизброимите несгоди, овдовялата Гина Кунчева успява да отгледа децата си, слугувайки по къщите на карловските чорбаджии. Нейното пето дете, Мария, умира на шест години от някаква незнайна по онова време болест. Христо – по-малкият брат на Левски, подгонен от турските власти, емигрира във Влашко, споделяйки бунтовните копнения на българските хъшове и епичната им бран за освобождаване на България от османско иго. Крехкото здраве на младия мъж не устоява на суровото хъшовско ежедневие през 1870 г.

Най-малкият брат в семейството Петър също е деен участник в българското национално-освободително движение и активно съдейства на Левски в революционно-апостолската му мисия, а през метежната българска пролет на 1876 г. се включва в Ботевата чета. Тежко ранен в сраженията на Врачанския Балкан, попада в турски плен и бива осъден на доживотна каторга в Диарбекир, Мала Азия, но съумява по някакъв начин да избяга в Русия. Опълченец през Освободителната руско-турска война – в чутовните шипченски боеве го раняват в главата, гърдите и краката. Откаран е за лечение в Харковската военна болница, ала се налага хирурзите да отрежат гангренясалия му десен крак. С крайно влошено състояние, непосредствено след Санстефанския мирен договор, пристига в родния си град Карлово – полусляп, почти глух, еднокрак и туберкулозен. Никой в града – управляващите и местните думбази – не откликват на молбите му да получи някаква що годе подходяща за инвалид работа, за да се прехранва. Старите чорбаджии от османлийската епоха и новопръкналите се богаташи не могат да понасят гладуващите роднини на Апостола. Други времена бяха настъпили в изкуствено скалъпените Княжество България и Източна Румелия, където довчерашната рая ламтеше за свой, собствен, просперищ гечинмек (бизнес) и бързо забогатяване. На национално-освободителните идеали и народополезната дейност се гледаше с безочлив, неприкрит присмех и досадливо пренебрежение.

Стигналият до просеща тояга Петър протяга ръка за милостиня на чаршийските търговци и занаятчии и с оскъдните подаяния подпомага сестра си Яна, вдовица с четири деца. Гина Кунчева не може да се смири с нещастната съдба на сина и дъщеря си. Съсипаната от непосилен труд и още по-непоносими несгоди българка се самоубива, хвърляйки се в един кладенец. Именно този кладенец се превръща в национален позор за нас, българите!

През 1881 г. Петър Кунчев умира от туберкулозното заболяване, останал просяк до края на живота си в блената от него свободна България!

Такава е уви, за съжаление, мерзката, неподправена истина за злощастната участ, сполетяла най-близките семейни роднини на Васил Левски. И ако сме човеци нека я знаем и помним до края на дните си, защото скотските, бездушно-стръвнишки нрави в следосвобожденско Карлово с чудовищна сила бушуваха и бушуват и в днешна България и бездънният кладенец на националния ни позор и низост продължава да зее хищно и неутолимо и в него не се отразява звездното небе на българските добродетели, тъй както мракът там е непроницаемо-безкраен. •

Марин Караиванов

Безкрайният път към свободата

105 години от рождението на хасковския журналист и литературен критик Делчо Василев Демирев

На 16 февруари 2006 г. се навършват 105 години от рождението на един от най-атрактивнитехасковскижурналисти и литературни критици Делчо Василев Демирев. Минал през преизподнята на концлагери и затвори, неговият свободолюбив дух не рухва пред силните на деня и неизменно отстоява безсмъртните пориви на човешката личност за свобода и справедливост. Преди време едно огрaмотено недоразумение, за което сучиняването на доноси отдавна вече се е превърнало във втора природа, изсъска омерзително доносителство, стъкмено като статия в местния хасковски печат за тенденциозната анархистична идеология на Делчо Василев, за безотговорните му любовни контакти и че си измислял колко много приятелства имал с видни български писатели, поети, дейци на науката и културата. Низостта на тези твърдения бледнее пред гнусната низост на техния източник и затова едва ли си заслужава да бъдат коментирани.

От писмата на Делчо Василев до голямата любов в живота му – Радка Игнатова (Агая) и от дневниците на жена му Недялка Илиева, откъси от които публикуваме, ясно проличава неговата бунтовна Ботевска натура, впечатляват литературоведческите му прозрения и същевременно ни правят съпричастни на дълбоката обич и привързаност между него и съпругата му. Всъщност това обстоятелство, независимо че помежду им няма сключен нито църковен, нито граждански брак, строшава зъба на злостната клевета за техния скандален семеен живот, изпълнен уж с омраза и неразбирателство. До дълбока старост двамата делят безбройните житейски несгоди и оскъдните радости, докато смъртта ги раздели.

От писмовните откъслеци интерес будят съжденията на Делчо Василев за редица български поети и писатели – най-вече за Блага Димитрова и за революционните връзки на Михаил Бакунин с българското национално-освободително движение. Публикувани тук за първи път, те хвърлят светлина върху някои съществени моменти от живота на Делчо Василев, а именно: на непресекващата му историко-литературна дейност и на преживяванията на съпругата му по време на неговото второ по ред – след 9 септември 1944 г. – арестуване и изпращане в концлагер. Безспорно тези оригинални документи допринасят да видим по-отчетливо стръмните хребети, осеяли жизнения път на Делчо Василев – един безкраен път към вечния човешки блян – Свободата.

Марин Караиванов
Държавен архив Хасково

Из дневниците на Недялка

...5.XI.1956 г. понеделник. Един от най-ужасните и мъчителни дни за мен. Не мога с думи описа това, което изживях! Боли ме сърцето. Днес отведоха Делчо. Не съм ходила да го търся, къде се намира. Казаха ми, че го видели да отива в участъка край реката. Тежко и мъчително лея сълзи, непрекъснато се ронят. Дано облекчат отчасти болката.

16.I.1957 г. сряда Днес по обяд дойде най-после очакваното писмо. Колко страшно звучи: *„Белене"*! Но там е жив и здрав, ще съм благодарна и на това! Днес получих картичката тъкмо щях да нося колета на пощата адресиран за Ст. Загора. Голямо щастие е, че не съм го изпратила. . .

17.I четвъртък . . . Днес не можах да довърша колета, защото ходих та купих ръкавици, чорапи и др. . .

18.I петък . . . Заранта ходих та занесох колета. Сега съм по-спокойна. Ще отиде след няколко дена и ще може да се преоблече и обуе вълнените чорапи. Може да са неудобни, но да му е топло. И мерлиците може да са големи, па да си ги скъси. Студен ден, а там колко ли е студено. и при това навярно работи . . .

Из писмата на Делчо

„Написах биографията на Г. Шейтанов – 345 машинописни страници. Всъщност тя е отговор на писаното от Ефрем Каранфилов за този наш другар, мой личен приятел и боен съратник. Постарах се да опиша истинския образ на Шейтанов – моя прославен революционер – анархист, поет и публицист. Изглежда задето разкритикувах Каранфилов заради марксическите му установки и опити да бъде „присвоен" Г. Шейтанов, той още не е благоволил да ми се обади и даде преценката си за изпратения му мой историографичен труд, какъвто друг подобен в България няма написан! Приятели ме уверяват, че Каранфилов се бои да поддържа повече връзки с мене, прокаженият свободолюбец, за да не загуби професорската си катедра. Нищо чудно, нали?"

* * *

„Завърших монографията за Михаил Бакунин и преките му революционни връзки с българското освобождение от турското робство. Ти може би знаеш, че Бакунин лично е написал революционната програма на Българския централен революционен комитет (БЦРК), което установява и сам биографът на Бакунин д-р Макс Нетлау, но сигурен съм, че не знаеш историческия факт, че именно Бакунин съставя програмата за нашето Априлско въстание през 1876 г., чиято стогодишнина у нас ще се празнува с много шум и патриотарски декларации тази година, но българските „историографи" ще премълчат това обстоятелство в името на лъжекомунистическата партия и миражното строителство на социализма...

След това започвам монография за Хайне, когото обичам безумно – по случай 120 години от смъртта му, а наред с това трябва да оборя в специална студия произволните твърдения на професор Иван Унджиев, който също ми е приятел, уж че Христо Ботев не бил привърженик на Прудон и Бакунин, макар и да е отричал държавата и правителството. (Вж. Книгата на Иван и Цвета Унджиеви – „Христо Ботев – живот и дело", издадена преди месецдва у нас.) Тази година ще се чества стогодишнината от смъртта на Христо Ботев и кой знае на какви огромни потоци ще се леят лъжите, измислиците и извращаенията относно неговата анархистична принадлежност!" •

Един народ върху два бряга

Кой днес би се осмелил да каже, че светът е единен и върви към прогрес? Не, истината притежава собствена сила. Тази очебийна реалност беше ярко изразена в поезията на нашия Смирненски с думите: „Ний всички сме деца на майката Земя, но чужда е за нас кърмящата ù гръд". Ние всички живеем върху една и съща земя, но на два бряга. Всички имаме едно и също анатомично устройство и биологичен произход, но сме заселени на два крайно противоположни бряга по начин на живот. На единия – луксозни къщи, с обширни простори от по 200-300 кв.м. жилищна площ. Разкошен живот и задоволяване на всички прищевки. А в другия край, където хората едвам свързват двата края? Там, където безработицата е страшен бич, където жилищата са тесни, наемите високи, където мнозина прекарват нощите под мостовете, разполагайки с по един картон за постеля. Където разчитат на подаянията на благотворителни дружества?

Младеж без перспектива, без надежди, всяка година броят на самоубийствата расте. Живот, зависим от асансьора, в който гражданинът е поставен. Единият се изкачва нагоре към добрия и охолен живот. В него има малко място – 10 на сто във високоразвитите индустриални страни. Другият е натъпкан с останалите 90 процента от хората и се носи към подземието. Там няма вятър за прохлада. Слънчевите лъчи не стигат, за да пробуждат надежда.

Животът е обърнат в егоистична кучешка война. Кой да загризе по-тлъстия кокал. Под прикритието на демокрация и свободна конкуренция властници, политици, финансови и индустриални богаташи отправят своите лодки към острова на блажените. Там, дето преситено се яде, пие охолно, гуляе и проституира. Този остров няма определена територия, но неговите обитатели имат световен замах: изкусно и светкавично командват преса, образование, радио, природна чистота и замърсяване. Остава само въздухът за дишане и слънцето за оживяване неовладяни от свободно конкурентния пазар.

Историци, икономисти и на първо място партийнополитически ръководители, които нелогично, но цинично казват: „Световният капитализъм е завършекът на нашата история. Неговият метод на стопанско, икономическо и обществено устройство е несменяем. За дълго време няма да има промени!" Докторите на тая болна система предписват на всички страни едни и същи лекарства, които не унищожават микробите. Системата е в катастрофални противоречия. Рецептите давани и налагани са: намаляване на държавните бюджетни дефицити, уравновесяване на търговския баланс, премахване или чувствително намаляване на вноските на предприятията към социалния фонд, забрана на държавата да се меси в частно пазарната икономика. Стопанството изцяло става привилегирована сфера на индустриални, финансови и търговски сдружения. За настойчивото изпълнение на рецептата заинтересованите местни аптекари – бюрократи, технократи, синдикал-реформистки ръководители и партийнополитически лидери са поели отговорност. Благодарение на тези местни посредници, българският народ е включен в система, която го обрича на висока безработица и непреодолимо висока инфлация с опустошително намаляване на покупателните възможности на гражданите от всички професии под надничарския режим. Фалит на местната индустрия. Окончателен разпад на здравните служби. Чудовищно поскъпване на лекарствата, които ще бъдат недостъпни за надничарите, а да не говорим за пенсионерите. Липса на каквито и да било договорни контролни уговорки между частните лекарски практики и населението, което е криво разбиране на свободната практика. Заставяне на болния при влизането в клиниката или болницата да носи той чаршафи и да подсигури прехраната си.

Недостижимо поскъпване на автомобилния и железопътния транспорт. Болшинството от гражданите осъдени да не могат да посещават родители и приятели. Смешно, подигравателно минимално увеличение на пенсиите, което е много далече от всестранното поскъпване на живота. Практиката на системата отрязва всякакви перспективи за нашата българска младеж. Дипломираните от висшите учебни заведения трудно или никак не намират работа. Илюзията да се изнесат на запад е неоснователна: тяхната квалификация по много причини ги прави конкурентно неприемливи на западния пазар. А и самият Запад е изправен пред същите проблеми. Дипломите вече нямат стойност. Инженери на по 40 години с достатъчно опит са безработни. В областта на информатиката, за която говореха, че била бъдещето на модерния стопански либерализъм, безработицата пуска котва.

В последно време върху българската младеж се насочва още една буря. Таксите за влизане в различни факултети се увеличават много. Те са непосилни за синовете на народа. Страната навлиза в класовото образование. Неизказаният мотив е: има голям брой безделна интелигенция. Трябва да се намали. Предимството е на заможните. Те са вънците и правнуците на болшевишките сатрапи и наследниците на капиталистическата класа от преди войната. Нали сме в мръсния поход на реставрацията! Възобновяване на бащински и дядови имущества, добити върху гърба на ограбения народ.

Вината за лошото положение пак била на „многобройната" народна интелигенция. Той трябва значително да се намали. Практика, приложена още в 1934 г. от правителството на Кимон Георгиев, което като преценява още тогава, че българската интелигенция е народна и многобройна, закри гимназиите в много провинциални градове. Постъпка, която осиромаши културно за кратък период голям брой младежи и в бедните семейства внесе трагедия. Тактиката, подготвена в приложение за намаляване обема на нашата народна интелигенция е по заповед на външни финансови и индустриални сили. Те са за класовата култура, в одобрение на наследниците на болшевишките лидери и новоизлюпените мафиоти. Оправдателната формула е: те са в нашия път. Освен това имат нужната практика. Те са гаранцията за победата на световно-либералния капитализъм. Той пък се различава от стария, патриотичния, че е всестранен и по-леко, с модерни средства обира народния труд и обединява масите.

Болшевиките, които чрез затвор, лагер и меч обвиняваха анархистите в дребно буржоазни забежки, реформизъм, контрареволюционизъм, предатели на работническата класа, вкараха трудовия български народ в блатото на либералния капитализъм. Тая свръхподлост вчера и днес съм назовавал със заслуженото име **предателство**. Чакам от нашите историци и съвременната интелигенция да покажат истинските виновници за днешната катастрофа на нашия народ. Да вярвам ли и се надявам на тяхната добра съвест!? •

Г. Божилов

ОТ ЧИТАТЕЛИТЕ НА СВОБОДНА МИСЪЛ

Коментар по програмата на група „Васил Икономов“

Поздрав от Нова Зеландия

Скъпи другари от ФАБ и Свободна мисъл, честита новата 2006-та година.

Още една убийствена година на световно летаргично боледуване и бездействие си замина, с малки постижения благодарение на прякото действие – протестите по границите и неплодотворните конгреси на либералните капиталистически държавни организации на прословутия световен свободен пазар. С много обещания и малко дела авангардите на световния капитал си показват мускулите и продължават да държат световната икономика и световната робска беднотия – мизерен живот, благодарение на техните безсрамни субсидии и тарифи. Нека се надяваме тази икономическа война за концентриране на капитала в малко ръце и за доминиране на световните пазари да отвори по-бързо пътя към нашата многоочаквана **социална революция**.

Такива трябва да бъдат нашите новогодишни обещания и решения за бъдещи действия за осъществяването на нашия най-хуманен идеал **анархизма**.

Поздрави от Нова Зеландия!

Златко Златков

P.S. Другари, не е лошо, ако горните няколко реда се поместят в СМ, като новогодишни пожелания.

(по-долу следва коментарът на нашия читател)

Из програмата за радикални преобразувания

- **конфискация в полза на обществото на средствата и имуществата на целия самопровъзгласил се „елит“. Анулиране на всички приватизационни сделки.**
- **уволнение на цялата държавна бюрокрация от горе до долу. Образуване на Комитети за народно самоуправление, които да носят в себе си цялата пълнота на властта. Създаване на Съвети по отрасли, съставени от работнически делегати и специалисти, които да направляват икономиката в интерес на обществото.**
- **разоръжаване и разпускане на полицията, специалните служби и охранителните фирми. Намаляване численността на наборните войници и срока на службата им. Премахване на кадровата военна служба.**
- **поемане защитата на страната и охраната на обществения ред от въоръжения народ – всички мъже и жени от 16 до 60 годишна възраст, годни да носят оръжие, които без да се откъсват от трудовия процес, участват ротационно в съответните въоръжени формирования. Въпросите за обучението, осигуряването и организацията на хората ще се решават от пряко избрани военни комитети по места.**
- **след незабавното и безкомпромисно ликвидиране на организираната престъпност, с остатъците от криминалната ще се занимават цивилни експерти. Реорганизиране на целия процес на съдопроизводство.**
- **създаване на Обществен трибунал за съдене на виновниците за всички престъпления извършени срещу българския народ преди и след 10.11.1989 г.**
- **незабавно напускане на военните и политически структури на НАТО и изтегляне на българските окупаторски контингенти. От тук следва, че въпросите за разполагане на чужди военни бази на наша територия и продажба на земя на чужденци отпадат автоматично.**

. . .

Програмата може да е най-новата за осъществяване на нашите идеи, но съм сигурен, че няма да бъде последна.

Аз по начало съм възпитаник на традиционния революционен анархизъм – по пътя на пряката акция за подготовка на Социалната революция и от там – на Свободното общество. И все пак днес всичко се мени и еволюира тъй бързо, мени се и нашият по традиция оригинален живот – факт който ни поставя от доставреме на идеологически кръстопът да търсим по-преки и по-реални пътища за реализирането на анархистическите идеи като цяло. При все, че сме революционери, не може да не се съгласим, че анархизмът от началото до днес като движение еволюира и минава през доста перипетии, за да стане едно от най-организираните движения в света.

Анархистическите организации по света отдавна захвърлиха на боклука индивидуалните акции, с които продължават неприятелите да ни кичат. И в колективните действия анархистическото движение направи доста грешки в последните революции – Русия, Испания и др. Аз съм защитник на основните принципи, както за отделната личност, тъй и за всяка организация – движени са от първа важност и необходимост за всякакъв успех, следователно всичко по начало трябва да се гради върху тях.

Много пъти в тази откъсната страна се ровя и умувам и съм дошъл до заключение, че нашият строго революционен традиционен анархизъм се нуждае от някакъв нов стимул на организация и действия, за да ни свърже със съвременността и масите, от които останахме откъснати близо век и половина.

Ето затова аз смятам, че програмата на група „Васил Икономов“ е доста положителна за организационно действие в България в днешно време. Днес анархизмът по много места се саморазвива без идеологическа подготовка, масите са двигателят на нашите хуманни принципи. Болшевизмът порази истинския комунизъм. Програмата, за която пиша, уважава нашите принципи и за момента избира по-демократично сработване с масите като първа стъпка към анархизъм, вместо изолирани и откъснати действия. Време е да помислим сериозно по този въпрос. •

Златко
Нова Зеландия.

ОТ ЧИТАТЕЛИТЕ НА СВОБОДНА МИСЪЛ

Търговията е възможна само благодарение на думите „дължа ти“

Хората търгуват. Постоянно. И правят това много отдавна – аз ти давам нещо и ти ми даваш нещо. Мисля, че така и трябва да бъде. В разменната търговия винаги обаче възниква един и същ проблем. Най-просто изказано той е следният:

- А ти какво ще ми дадеш?

- Цигари - имам цял багажник!

- Не пуша.

- Ракия? Десет кила мога да ти дам веднага!

- О, не! Моята ракия стана много хубава тая година.

- Оръжие? АК-47?

- Не ми трябва! Електрожен имаш ли? Много ми трябва.

- Ъ-ъ-ъ нямам. Точно сега май нямам какво да ти предложа като за тебе... Утре обаче мога да ти намеря много хубав електрожен... До тогава ще ти дължа.

- ?!

* * *

Ако аз искам да купя нещо на кредит от тебе, но ти ми нямаш доверие, то моето „дължа ти“ няма стойност за тебе. Но ако двамата намерим някого, на когото ти би дал на кредит, а той е съгласен да даде кредит на мене, можем да използваме този човек като посредник в нашата сделка. В миналото златарите са имали доверието на всичките си съграждани, защото за били едни от най-богатите хора, което до голяма степен е гарантирало тяхната платежоспособност. Изгодата в посредничеството за златарите е била в това, че хората е трябвало да „заслужат“ тяхното доверие. Като „свидетелство“ за заслуженото доверие първоначално е служело златото, което в последствие е било частично заменено от монети, а по-късно и от банкноти. С увеличаването на влиянието на държавата в обществото, ролята на надежден посредник почти изцяло се поема от нея и по-точно от държавната банка и обслужващите я търговски банки.

Ние до толкова сме свикнали с банковата система, че вече не осъзнаваме, че всеки надежден посредник би свършил същата работа. Например наш общ приятел би могъл да използва доверието, което има и да гарантира за мене, като обещае да плати, в случай че аз не ти платя. Може дори аз да дължа парите на общия ни приятел, а той да дължи на тебе - така и тримата не рискуваме. Всъщност, това е същото, което и банките (държавата) правят. Когато аз ти дам 100 лева, „задължението“ на държавата към мене се намалява със 100 лева, а „задължението“ на държавата към тебе се увеличава със 100 лева. Звучи странно нали!? Но точно това е, което става в действителност!

* * *

За хората и фирмите, които искат да търгуват, има само два начина да си осигурят „свидетелство за заслужено доверие“ (пари):

1. Да вземат заем от банките/държавата срещу лихва
2. Да ги спечелят от някого, който вече ги е взел срещу лихва

Обърнете внимвние на точка 2. Банките/държавата не се интересуват от това дали и как ти си заслужил дадените ти 100 лева Независимо как си ги спечелил, щом ги имаш, държавата ти гласува доверието си. Последното изречение не е просто друга формулировка на правилото „Парите не миришат“. **Държавата охотно не се интересува от начина, по който са спечелени парите и дава доверието си на всеки, който ги има. Тя може да си позволи да прави това единствено защото „знае“, че ДЪРЖАВА=ВЛАСТ=ПАРИ.**

Обърнете внимание, че паричната система (в познатия ни вид) може да се разпростира само до рамките на държавното влияние. Излизайки от тези рамки, банките не могат да си позволят да дават доверието си на всеки, които по някакъв начин се е сдобил с парите им. Държавата е нужна, за да упражнява контрола и да гарантира, че всеки, който печели пари, ще е надежден платец, или казано другояче – удобен на държавата.

Забелязахте ли от колко малък проблем тръгнахме и до какъв проблем стигнахме? Аз твърдя, че от държавата има поне една полза – служи за надежден посредник в търговията между хората. Как иначе бихме търгували с човек, който не познаваме, ако не чрез парите на държавата?! Това е едно от нещата, които мисля, че не бива да отричаме като нейно постижение, макар, както показахме, тя да не го е постигнала, а по-скоро присвоила от други „гаранти“, съществували преди нея. Това според мене е и главното, което държи хората „привързани“ към държавата, но то, разбира се, си има цена – лихви, мизерия, данъци, полиция, война.

Да се опитаме да не мислим за това, а да се запитаме: Само държавата ли може да направи възможна свободната търговия между хората? Все пак нали не можем да намерим общ познат със всеки от продавачите на пазара!? Важен пример в тази насока е системата за разплащане „хауала“ съществуваща все още в Индия и арабския свят. Тя се използва масово за изпращане на пари и ценности от емигрантите от тези страни. Интересен факт е, че „хауала“ е съществувала много преди създаването на западната банкова система.

Феноменът „малък свят“

През 1967 г. американският социален психолог Стенли Милигъм установява, че ако вземем двама случайни американци, може да се намери верига от средно 6 познати, която да ги свързва (познат на познат на познат на познат на познат на познат). Това твърдение дълго време не е нищо повече от интересен факт без особена практическа стойност. В последните години на бърза компютъризация този факт обаче започна да придобива практическо значение. Така наречените „социални мрежи“ *(social networks)* започват да стават обект на все по-голям интерес от страна на свободната наука. Според определението дадено в Уикипедия социална мрежа е: „обществена структура изградена от хора и/или организации. Структурата на мрежата е определена от начина, по който участниците в нея са свързани помежду си. Връзките могат да варират от обикновени познанства до близки родствени връзки“. Съществуват доказано работещи методи за намирате на къси пътища между участниците в такива мрежи[1].

Днес използването на Интернет, за да намерим верига от надеждни посредници при плащането на пазара, започва да изглежда не толкова абсурдна идея. Тази идея разбира се никога няма да намери държавно финансиране, но въпреки това, тя се развива. Опитите за създаване на свободен софтуер с такова предназначение е на практика никому неизвестен факт[2]. Макар и в начална фаза идеята има привърженици и отчаяно се нуждае от по-добро разбиране на ценността за обществото, която би могъл да има един такъв софтуер[3,4].

ЧАСТ ОТ ИДЕИТЕ В ТЕКСТА СА ЗАИМСТВАНИ ОТ:

[1] http://freenetproject.org/papers/vegas1_dc.pdf

[2] http://ripple.sourceforge.net/

[3] http://spoirier.lautre.net/money.htm

[4] http://www.masternewmedia.org/news/2005/06/27/p2p_can_cut_banks_out.htm

Анонимен

ОТ ЧИТАТЕЛИТЕ НА СВОБОДНА МИСЪЛ

Живот без господари: Аз пък си представям

В броя на „Свободна мисъл“ от декември беше публикувана статията „Живот без господари“. Твърде е интересна, за да бъде подмината току-така. За онзи, който не я е прочел – в нея се обяснява за йерархичното и анархистическото общество. Преминавам направо по същество с цитати от текста, на които определено трябва да се обърне внимание.

„Нищо чудно, че анархизмът не се взема на сериозно: никой не може да си представи как би изглеждал, как би могъл да се постигне“. Аз пък си представям, а и много други хора, наричащи себе си с несериозното име „анархисти“, също си представят. И не само че си представят анархизма, но и имат доста добра представа – представи си – как ще се постигне: с революция например. Дали някой не може да си представи революцията, или пък го е шубе от нея, това вече е друг въпрос.

По-надолу в текста се оказва, че не само в историята има примери за анархистически общества, тях ги има и сега: *„.... бушмените от пустинята Калахари все още живеят без каквато и да е власт. Те работят заедно, без да се насилват и командват един друг, като приемат свободата и независимостта на всеки“*. Един мъничък, дребен и незначителен факт, който авторът на текста (очевидно черпещ познания за бушмените от филма „Боговете сигурно са полудели“) е пропуснал да отбележи: бушмените умират от глад, СПИН, понякога даже от жажда. Оставяме този нелеп пример и преминаваме нататък през още екзотика – пиратска „анархистка“ крепост на остров описан от Уилям Бароу и съществувал преди сто години. Дотук авторът добре ни наплаши, че анархистическите общества са обречени, но след това ни вдъхва увереност, че те съществуват и в ежедневието ни: *„...спомнете си последния път, когато сте се събирали с приятели в петък вечер“*. Изключително. Изведнъж анархисткото общество се оказва или беззащитно пред цивилизацията, или оградено с амбразури и въоръжено до зъби, или доказателство на факта, че е по-приятно да не пиеш сам. И за максимална красота на статията тя е завършена с: *„Как могат абстракции като „задължения“, „ред“ или „приличие“ да бъдат по-важни от истинските нужди на хората?“*.

Някак очевидно е, че ако има хора, които не „взимат анархизма на сериозно“, то това е именно заради такива писания.

На всеки е ясно, че каквато и да е организираност на обществото не би могла да се постигне без „абстракциите“ ред и приличие, които между другото стоят в самата основа на анархисткия идеал. Ако старите руски анархисти са схващали анархията като майка на ред, то за автора тя май е от майките, които изхвърлят отрочето си в кофата за боклук.

Бакунин пише: *„Аз съм убеден привърженик на икономическото и социално равенство, защото знам, че извън това равенство свободата, справедливостта, човешкото достойнство, моралът и благоденствието на хората, както и възходът на нациите ще си останат чиста лъжа. От друга страна, като привърженик на свободата – това главно условие за човечността – мисля, че равенството трябва да се обособи посредством спонтанната организация на труда и колективната собственост на свободно учредили се сдружения на производители, федерирани в комуни без висшата и настойническа дейност на държавата.“*

Из „Що е анархизъм“: *„Анархистичната мисъл не отрича важността и необходимостта от организация, но си поставя за цел друг начин на самоорганизиране, осигуряващ автономия на своите съставни части, като едновременно с това отговаря на насъщните потребности на общността. Основа на тази организация е договорът, сключен на равноправна и взаимна основа, доброволно, не „теоретичен“, а действен, подлежащ на изменение при изразена за това воля на страните (сдружения на производители и потребители), признаващ правото на инициатива на всички съставки на обществото.“*

Анархизмът не просто показва теоретично, че е възможна самоорганизация. Нещо повече, той доказва ненужността на всяка власт и господство. За да успее да се опази, властта постоянно втълпява на хората, че анархия значи хаос. Докато всъщност няма нещо в света по-добре организирано от самоорганизиралия се народ. •

А.

ОТ ЧИТАТЕЛИТЕ НА СВОБОДНА МИСЪЛ

Защо отхвърлям религията

Според мен, хората, които вярват в господ (добре, че все повече намаляват), не вярват в себе си. Толкова са изгубили надежда, че чак се молят и кланят на нещо, което на са видели, не са чули, не са докоснали и усетили. Бог съществува само за тези, които си мислят, че като се молят на някой си псевдовъзвишен и молбите им ще стигнат до небесата и ще се осъществят.

Е, съжалявам, че ще ви разочаровам, но няма да се промени нищо в този ужасен живот, ако вие самите не започнете да правите нещо по въпроса. Неволята не идва, когато само са я викали.

В библията са написани десет божи заповеди. Поредната заблуда, целяща да подвежда народите, за да се подчинят на църквата. Явно те трябва да важат само за нас, обикновените хора. Три от най-важните заповеди, които човек би следвал не защото е вярващ, а защото има морал и елементарна етика – не кради, не убивай, не лъжи – тези три забрани в България не се взимат много насериозно от властта и държавния апарат. Властта краде от нас, лъже ни, а и убива, когато някой се изправи и вдигне ръка срещу нея.

Защо трябва някой да ни заповядва какво да правим със самите себе си и със своя живот? Нима не можем да мислим и да се развиваме свободно, а трябва да се подчиняваме на някакви измислици? Аз няма да се подчиня на законите на църквата и държавата, защото „законът е напечатан за робовете“.

Църквата – една от най-големите прахосмукачки за пари в света, на която е сложен такъв камуфлаж, че хората не осъзнават, че си дават парите за новите килограми мазнина на дядо поп.

Защо отричам бог? Защото обикновените хора не са видели нищо хубаво в този живот. Защото сме се нагледали на какви ли не форми на насилие и отчаяние. Защото цял живот сме гладували и сме се лишавали, докато други са пирували и гуляли на наш гръб. Защото когато личността се стреми към нещо и се опитва да го осъществи, то се превръща в провал. Защото трябва да вярваме единствено и само в самите себе си. Защото религията е политика в ръцете на властта. Защото господ за мен не съществува. Защото съм разбрал, че в този живот, ако не си помогнеш сам, никой няма да ти помогне.

Вярвайте в себе си, а не в някакви лъжи. И без това живеем сред хиляди заблуди, нека отстраним една от тях. С вяра всичко се постига, но не тази в Иисус, Мойсей, Аллах и Буда, а вярата в теб самия.

Владо – малкия, 15 г.

Кои сме и за какво се борим

Още в зората на човешката история хората са живеели задружно, сплотени от общата грижа за прехраната, борбата с дивите зверове и т.н. Налагало се е естествено и да се пазят от съседите си, както се налага на всички други хищници. След това, пише в дебелите книги, се появили огънят, различните божества и водачите на стадата станали „лидери“ с „наследствени права“. Появяват се жреците и след като мъжете превземат власта от жените всичко тръгва по мед и масло. Да, ама не.

Всички днешни и предишни управленчески системи – се основават на потисничество и експлоатация на голяма част от подвластните им народи за сметка на угояването на малкия управлявящ „елит“ от уж богоизбрани управници и жреци.

Оръжията на тези системи (полиция, жандармерия, съдилища, затвори, армия) служат единствено като средство за потискане на народите, защото, ако някой им се противопостави, минава по бързата процедура: полицейска бруталност, съд и, ако няма късмет, смъртна присъда или доживотен затвор, а ако пък има – двайсетина години.

Другият въпрос е за армията. Къде другаде ако не там слабите духом се пречупват и стават послушни зомбита? Може би само в промиващите мозъка училища и университети, но там винаги се намира по някой учител бунтар. Ако там не успеят, следва „задължителна военна повинност“. Ако пък въпреки всичко не успеят и се опиташ да проявиш самоинициатива и да надигнеш глас: полиция-съд-затвор.

Армията служи като средство за отбрана от външните ни врагове, сиреч държавните врагове, а държавата, както казахме вече е малкият управляващ елит, т.е. ако го няма него, няма държава, няма армия, няма войни.

Другият обръч около вратата на народите е свързаната с властта организирана престъпност. Всички знаят за нея, но защо тогава я търпим? Защото няма друга алтернатива ли?

Пример: славянските родови общини – всеки род избира старейшина, неговата нелека задача не е наследствена длъжност, за разлика от традициите при „цивилизованите“. Няколко славянски рода образували племе, но княз се е избирал само когато са оставяли плуговете, за да защитят свободата си с меч в ръка и този княз се е наричал „ратен княз“, защото се е избирал само за времето на войната. За другата вече старейшините избирали друг.

Оказва се, че те имат нужда от нас, за да живеят на наш гръб. А ние май нямаме нужда от тях.

Правено е и се прави: в Испания 1936-1939, съветите в Аржентина. Доброволно сдружаване на всички производствени звена, а съществуващите вече предприятия преминават в ръцете на работническите съвети, в които влизат всички работещи в тях.

И така – какво е анархия? Това всъщност е общество, което се основава на доброволното сдружаване на хората и социалните общности при пълна липса на всякакви форми и елементи на власт. Според някои това е просто една неосъществима мечта, утопия. На такива аз отговарям, че за тях това е така, защото те не искат да повярват, че е възможно да живеят в един по-добър свят. Защото, когато всички ние повярваме, че е възможно, тогава и само тогава ще направим следващите крачки към него:

1. Социалната революция – за да се преборим с всички форми на власт

2. Морална революция – трябва да преосмислим цялата си ценностна система, изкривена до неузнаваемост от държавата

3. Преоткриването на солидарността, най-силната добродетел на човека

Революция... А нима мислите, че има друг начин да сринем стария свят? Мислите ли, че „елитът“ ще ни го даде без яростна съпротива? Ако искате елате с нас да променим света, ако ли не - стойте и гледайте апатично как се покачват все повече и повече цените, а заплатите ни падат все повече и повече. Защото ние няма да стоим. Това е бъдещето! Или това, или разруха, или „Корпоративна империя Земя“. •

rebelanarchist

Корените на автономизма

равносметката на германските радикални движения от края на миналото столетие

продължение от миналия брой » » »

Много активисти се считат за автономисти, някои се самоопределят като антиимпериалисти или антифашисти, но много други обаче въобще не намират за себе си някакво определение.

За какво изобщо говорим, когато става дума за автономистите? Митове за доброто старо време, когато имаше обща цел и общи усилия? Измислица на медиите, за да назовават по-лесно определени хора? Събирателно наименование за хора, които искат политически промени, но не искат да поемат и носят отговорност? Мода? Контракултурно течение?

Има примери – Брокдорф 1986, „Кройцбергския май" 1987, Майнцер Щрасе 1990, – когато без особени призиви, само по една ключова дума, по една листовка хората излизат на улицата и се срещат с други хора, които споделят техните чувства. Тогава общността в движенията е интуитивна, но и реална действителност.

Тези, които за първи път попадат в такава ситуация, после дълги години си спомнят за топлотата и солидарността, които могат внезапно да се породят там. Преживелите подобни моменти след това отново търсят такива усещания, когато сковаващият страх, който пронизва в стомаха даже най-опитните при сблъсъци с властта, постепенно се превръща в спокойствие и решимост при вида на познати лица. Но съществува и друго – чувство за заплаха, тъмна, анонимна човешка тълпа, която се събира по слухове и в търсене на виновни сляпо нанася удари. Например погромът в Росток-Лихтенхаген през 1992 г. също е бил движение! Тогава фашистите опожаряват местния център за бежанци, в който има над 120 виетнамски работници, които се спасяват по чудо след като полицията се оттегля изцяло. Това е предшествано от няколкодневни „митинги", на които събралите се „родолюбци" скандират „Германия за германците" и пр. Така че има достатъчно поводи за недоверие към движението като форма на организация и да се смята, че трябва да се следват порядъчните, утъпкани пътеки за политическо волеизявление: четене на вестници и гледане на телевизия, създаване на партии, граждански инициативи или групи от заинтересувани, които си правят реклама, разпространяват декларации, участват в ток-шоута, следят си рейтингите, гласуват, избират или биват избирани.

Другият вариант е този на революционните организации („да създадем Червена Армия, да свалим тези, които властват, и да поведем останалия народ към щастие".) Те се борят със съществуващия строй, без особено да се съмняват в неговите правила и в политическите възгледи. Събират подписи или правят реклама – всичко това представят само като въпрос на ефективност и правилно съдържание.

Движението – организацията на автономистите

Защо ние, наричащите себе си автономисти, считаме движението за единствена форма на организация, в която може да осъществим нашата представа за политика

Първо, ние изхождаме от това, че една „автономна" партия би станала също толкова корумпирана, както и всички други. На нас ще ни се налага да произнасяме опортюнистични речи и да използваме поддръжката на хората по целесъобразност. Така не става.

Второ, ако водим борба за открито, свободно от господство общество, то ние можем да правим това единствено в свободна от господство, открита форма. В организациите винаги съществува принципно различие между вътрешната и външната реалност, винаги организацията оказва влияние на общите цели и „правилното" поведение. Движението е богато на противоречия, то самото представлява сбор от много отделни намерения и интереси. Могат ли отделни интереси да се слеят в силна съвместна воля или пък, неутрализирайки се взаимно, да изразят действителното състояние на общото съзнание.

Трето, ние не можем нито да „изградим" движение, нито да „планираме" неговия ход и това е полезно, защото другото би означавало да осъществяваме власт над другите. Ние можем само да намерим място за себе си в него и да действаме на това място с цялата отговорност, която позволяват възможностите ни. Говорим за хора, които са готови от позиция на заеманото от тях място да предприемат радикални промени.

Модел на общество без господство

Никой не може да отговаря за едно движение като цяло. То служи за модел на свободно от господство, открито общество: няма граници, диспечери и монопол върху истината. Всичко трябва да се развива при един открит, пълен с конфликти процес. Който се застъпва за такова общество, е длъжен да се сблъска с тъмните страни на този процес и не бива да губи вяра в това, че със собствени усилия винаги може да се окаже влияние над цялото, влияние върху действеното, дори и върху незабележимото.

Не всяко движение съдържа в себе си момент на обществена утопия; много от тях са по-скоро кошмар. При това тяхното утопично съдържание е изразено не толкова в лозунгите или ясните цели, колкото във формата на движението. В това как хората в него си взаимодействат се проявяват ценностите, към които самите те се стремят. Моралната практика, която в съответствие с разпространените представи може да бъде и аморална, определя характера и вътрешното сцепление на движенията. И на този морал интуитивно се опират онези, които се отъждествяват с движението или се дистанцират от него.

Движението отмира

Началото на едно движение е винаги шумно, краят най-често е плачевен. Гледайки назад, сме длъжни да признаем, че така нареченото автономно движение от края на 80-те години се крепи на енергията на последните активисти. Антиатомното движение вероятно достигна своя завършек в Брокдорф през 1986 г. Както казва един от участниците, „бяхме прави, но това не променя факта, че загубихме." Пикът на западноберлинското движение на скуотерите приключи в Шенеберг преди Кройцберг, а в Източен Берлин, Потсдам и други градове то започна чак след падането на Стената. Последни забелязват отмирането на движението самите активисти. За последните 5 години ние, останалите от западноберлинското автономно и антиимпериалистическо движение, така наричаната „сцена", организирахме кампании, размишлявахме в различни работни групи за диалектиката на пътя и целите, обсъждахме на срещите възможностите за обединение на остатъците от старото движение с елементи от новото движение, извършвахме акции и демонстрации по всеки актуален и възмутителен повод – винаги с надежда, че от това ще се развие ново движение. Но реалността е жестока. Хората реагират недоверчиво или равнодушно.

Да спрем или да се поучим от грешките?

Ако продължим да разчитаме на политическата сила на движението, следва да понесем и товара на миналото, и не само нашите собствени грешки, но и всички тези, които правилно или не се отклониха от пътя, и се отъждествяват с „движението" и „автономистите". Има достатъчно причини, за да желаеш да нямаш нищо общо с автономните движения. Но каква е алтернативата? Връщане в лоното на обществото? Да тръгнем по предписания път на парламентарната демокрация? Или все пак да създадем традиционна революционна партия? Да замъглим съзнанието си с наркотици, алкохол, телевизия или пазаруване? Или все така да избираме перспективата да се учим от грешките, без да се отричаме от всичко и без да изхвърляме своето минало на бунището? На онези, които по някакви причини не могат да поемат по пътя на приспособяването или апатията, не им остава нищо друго.

Способността за самокритика е източник на сили

Няма много смисъл в това да концентрираме политическата работа в разработка на точни анализи, справедливи искания и правилни лозунги, с помощта на които после да агитираме други. Недвусмислени и окончателни се явяват единствено действията, в които ние се срещаме с другите хора. Ето защо, ако изнесем на преден план нашето практическо поведение, то това няма нищо общо с политическия волунтаризъм, в който автономистите са често упреквани от ортодоксалните марксистки кръгове. Но това и не означава, че причините за отслабването на движението или даже вината за това следва винаги да се търси само в нас самите. Хапещият вятър на днешната политическа ситуация духа в лицето на всички, които не са прекратили борбата за справедливо общество. С тези условия сме длъжни да се съобразим, ако търсим опорна точка за промени.

Засилващият се капитализъм ликвидира утопиите

Господстващият ред приема заплашителна и парализираща форма дори в маловажните ежедневни дейности. Капиталистическото и патриархално господство във вида „нов световен ред" се настанява на Земята, преплита се в сложни структури, парализира мисълта, замъглява спомените и отделя това, което може да донесе печалба от това, което не му е изгодно.

В ислямския фундаментализъм и консервативните подходи няма вече каквато и да е революционна идея, силата на която да отива отвъд борбата за съществуване. Там, където ни се струва, че алтернативата вече е немислима и всичко утопично е изразходвано, хората изпадат във вакуума на равнодушието или безкритичното приспособяване към съществуващите норми. Патриархалното господство и капиталистическата гонитба за печалби действат ръка за ръка. Капитализмът произвежда кризи и войни, продава оръжие, технологии и наемници, а после разработва мащабни хуманитарни програми, отпуска кредити, помощи и съветници. Патриархатът държи хората в плен на тяхната самота или в изолацията на семейните клетки, така че да не могат да се разбират помежду си, да се обединяват и да могат да изразяват отчаянието си само чрез сляпа агресия. Хората, които не виждат друг изход, реагират така, както им подсказват платените творци на обществено мнение. Виждаме как хората се делят на две групи: едните, които, водени от някакви чувства, събират средства за Руанда, оплакват Босна или стоят със свещ в подкрепа на чужденците, и тези, които цинично и равнодушно отстояват единствено собствената си изгода. •

следва (Превод LGB)

Митинг на „Извънпарламентарната опозиция" в Бремен, Германия през 1969. Ограден с кръг е бъдещият известен журналист (Ди Цайт, Шпигел) и публицист Корт Шнибен, тогава на 17 години

Революционен антифашизъм

Една статия, отнасяща се до голяма степен и за условията в българския антирасистски „фронт". У нас съществуват редица знайни и незнайни НПО (неправителствени организации), финансирани чрез фондации, евро фондове и частни дарения. Те, както и редица „интелектуалци", използват борбата срещу омразата единствено като средство за съществуване, за изграждане на имидж и отчитане на дейност пред техните благодетели. Ние считаме, че тези организации, с тяхната елитарност и избирателна активност, са повече пречка, отколкото реална опозиция на ширещия се расизъм и национализъм в българското общество.

Автономна Безвластническа група „АнархоСъпротива"

За ефективно противопоставяне на расистките и фашистки организации, на расистките и фашистки тенденции на Държавата, трябва да бъдат изградени най-широките възможни антифашистки коалиции. От друга страна, необходимостта от подобно коалиране далеч не е очевидна. Част от проблема е начинът, по който някои антирасистки и правозащитни организации се отнасят към връзката между държавата и хората. Революционният антифашизъм е основан на принципи, които се различават фундаментално от принципите, които отстояват повечето държавно или външно финансирани антирасистски групи, както и повечето държавно развивани мултикултуралистки общества. Принципите, които лежат в основата на революционния антифашизъм са прости.

Тези принципи са:

- Ние не приемаме капиталистическата държава за наш съюзник.
- Ние не приемаме пари от държавата.
- Ние не предоставяме информация на разузнавателните служби на държавата.
- Ние не приемаме разузнавателните агенции на държавата за наши съюзници.
- Ние не приемаме полицейските сили за наши съюзници.

Напротив, ние разобличаваме капиталистическия и империалистически характер на расизма и фашизма, разкриваме фашисткатa същност на държавата и работим за освобождаване на всички политически затворници.

Ние връщаме нашата информация обратно към общността. Хората имат върховното право да знаят това, което знаят антирасистките организации, и да използват това познание. Ние се стремим към съдействие и координация, базирани не на сектантски заговори. Ние отказваме да оставим свободно пространство за расистски и фашистски организации, за да говорят, да пропагандират, да се изграждат. Тези ясни принципи, чиято стойност трябва да бъде очевидна, обикновено са пренебрегвани или изкривявани от организации финансирани от държавата. Информацията, която те събират за организирана активност на расистите, е ревниво пазена от други подобни организации и от обществото. Малкото информация, която тези организации пускат пред обществото, най-често е не повече от нужното, за да си подсигуряват продължаване на финансирането, достатъчно, за да си подсигуряват ореол на загадъчност и компетентност, но никога не е достатъчна, за да мотивира хората.

По-организиран днес, расизмът е пряк резултат и отражение на колониалната политика на империалистическата държава. Този държавен расизъм не е изчезнал. Тъй като организациите финансирани от държавата премълчават тази действителност, техният подход изглежда предполага, че полицейските сили са някакъв вид праведно или неутрално тяло, на което може да бъде поверена борбата с расизма. Мултикултуралистките програми са обречени да бъдат посрещани с истински скептицизъм от цветнокожите и коренните жители, които живеят в доста различна действителност. Освен това държавно финансираните групи никога не показват, че расистките и неофашистки организации винаги са и антикомунистически. Този важен факт никога не е споменат на конференции за престъпленията от омраза или на семинари за антирасисти, създавайки впечатлението, че някак е нормално да се мразят всички комунисти, или гледната точка, че тази пропаганда е някак неуместна. Без съмнение властващата класа и полицейските сили не са недоволни от разпространението на антикомунистическата пропаганда, но за нас е жизненоважно да показваме, че антикомунизмът е обединяващото оръжие на неофашистките групи днес, точно както за фашистите от 30-те и 40-те години на XX век. Голяма част от расистката пропаганда използва антикомунизъм. Пример за това е „Червената мъгла над Америка" продавана десетилетия наред от антисемитската „Канадската лига на правата", съдържаща в себе си пълна версия на прочутите фалшификати „Протоколи на старейшините от Цион".

Държавно подпомаганите групи подържат позицията, че полицията е съюзник в борбата на антирасистите. Същите организации винаги предлагат и препоръчват да не се дава пряк отпор на организирани расистски и фашистки акции. Вместо това, хората са насърчавани да си „остават в къщи", или да „избягват средищата". Дори препоръчват да се ходи на църква и да се отправят молитви за „спасение". Но защо? Има ли доказателства, че срещите за молитва обезсърчават фашизма? Криенето от расизма не върши работа. Конфронтирането върши. Силен, активен протест по улиците може да не бъде това, което полицейските сили искат, но то върши работа в борбата ни с фашистите.

Тази двойствена тактика на официалните организации, а именно задържане на информация за организирания расизъм и подпомагане ролята на полицията и държавата притъпява ефекта на собствената инициатива на хората и ограничава отговорността на обществото.

Защото веднъж хората да научат истината за организираните расисти и веднъж да се научат как да се борят с това, те няма да спрат дотам. Достатъчно бързо тактиката, която са придобили в борбата с омразата, ще се приложи в борба с фашистките тенденции в самата държава. Скоро те ще се обединяват с други подобни, за да победят силите, които правят възможен държавния фашизъм и ще започнат да изграждат един нов свят.

Class_War (Превод LGB)
From The Bethune Institute For Anti-Fascist Studies
http://www.bethuneinstitute.org

Въоръжената съпротива срещу капитализма по света

Аксион директ: пряко действие по френски

Защо на страниците на вестника ще пишем за групи и хора, квалифицирани еднозначно от правителства, медии и академични „анализатори" като „терористи"? Какво е „тероризъм", ще попитаме ние? В днешното време на „война срещу тероризма" това е сериозен въпрос. Въпрос, на който ние не се наемаме да дадем еднозначен отговор, но и не приемаме наложените клишета на държавната пропаганда. Трябва да преосмислим ставащото около нас и рано или късно да поставим неудобните за Държавата въпроси.

Затова в няколко поредни броеве на в-к „Свободна мисъл" ще ви запознаем накратко с добилите най-голяма популярност и значение ляворадикални групи, действащи или действали от началото на 1960-те години до наши дни. Организации, чиято дейност, идеология и цели промениха завинаги политическата сцена в Европа и поставиха началото на необратими промени. Тази серия статии има за цел да запълни една съзнателно оставена празнина в разбирането на понятието „тероризъм" и да насочим обществото към преосмисляне на наложените стереотипи. Изложените идеи и методи на действие не са приемани еднозначно от всички нас, споделящи идеите на анархизма и често са обект на теоретични спорове. Единодушни сме обаче, че непознаването или фалшифицирането на историята е предпоставка за манипулация.

Автономна безвластническа група „АнархоСъпротива"

Създадена през 1979 г. от бившите „ГАРИ" (Автономни революционни интернационални групи, провъзгласили, че пред лицето на държавния тероризъм най-ефективната форма на борба е непосредственото революционно действие), „НАПАП" (Въоръжени ядра на пролетарска автономия), членове на „Пролетарско ляво" и анархисти.

Основатели на АД: Жан-Марк Руйон, Натали Меньон, Регис Шлейчер и Андрю Оливер. АД се придържа към идеите на комунизма, анархизма и маоизма, симпатизира на антиимпериалистическите борби на страните от Третия свят.

От 1979 до 1981 доходите от експроприации достигат 100 млн. франка. През 1980 г. някои лидери, сред които Руйон, са арестувани, това намалява мащаба на дейност на групата. През 1981 Руйон и други активисти са освободени след амнистия. През 1982 АД отново е поставена извън закона и за 2 години прекратява дейността си. През февруари 1984 АД призовава към акции против НАТО. През 1980-те АД се оформя като организация, обединяваща западноевропейските леви радикали, сътрудничи с „Червените Бригади" и „РАФ", създава се общ щаб на радикалните въоръжени групи на територията на Франция. На 15.1.1985 г. АД и РАФ подписват декларация за обединение с надеждата да се създаде подобен на ООП (Организация за освобождение на Палестина), „антиимпериалистически фронт на западноевропейските партизани" и започват акции против учреждения и персонал на НАТО. През 1986-1987 са арестувани 20 члена на АД, 18 от които са осъдени през 1988. През 1989 са арестувани и осъдени на доживотен затвор две от жените-членове на АД: Натали Меньон и Жоел Юброн, обвинени в организация и извършване на многобройни терористични акции. АД обстрелва и взривява гранати в ресторанти, собственост на евреи. Извършва над 80 убийства и взривове.

През 1979-1980 АД провежда въоръжени нападения и взривове на обекти, символизиращи капитализма – офиси на асоциации на работодатели, офиси на крупни фирми, полицейски участъци, съдилища, военни обекти, правителствени учреждения, клубове на политически партии, профсъюзи. АД извършва 12 покушения над политически дейци в страната.

По-значителните акции на Аксион Директ:

- **1980:** взрив на летище Орли (ранени са 8 души)
- **1985:** убит е Рене Одран, чиновник в Министерство на отбраната
- **17.11.1986:** убит е генералният директор на „Рено" Жорж Бес.

„Тежката борба не трябва да спира" пише в комюникe през 1985 Аксион Директ и все пак след по-малко от две години групата се оказва в почти пълен разпад.

Съставил LGB

Натали Меньон

Нови анархистически издания

Досие на обект №1218

очаквайте през февруари спомените на Александър Наков

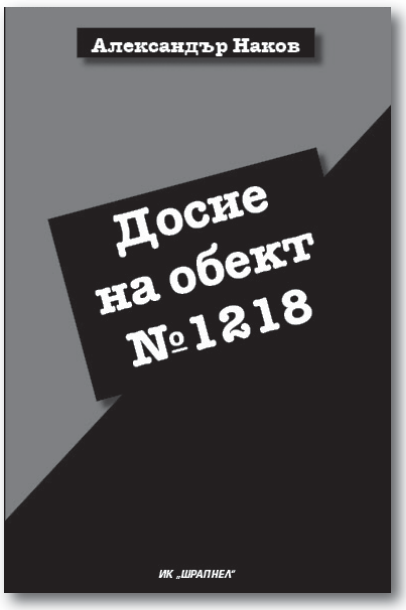

Досие на обект №1218, издава ИК „Шрапнел“, 88 страници.

Малцина са оцелелите. А сред тях Александър Наков е като че ли най-типичният, най-завършеният представител на това невероятно, непоколебимо, силно поколение български безвластници. И съвсем естествено точно той е станал мостът между тях и младите.

Чета спомените на Александър Наков. Записал ги е след много увещания на приятелите. Написаното е като самия него: сдържано, немногословно. Съобщава само фактите, без следа от героизиране, от обяснения, от описания на ада, през който е преминал – например в Белене, „където е имал много лошо държание, за което е наказван не еднократно„ (цитатът в кавичките е взет дословно, включително и правописните грешки, от архивите на Държавна сигурност). Всъщност от досиетата на тази институция можем да научим много повече за характера на Александър Наков, отколкото той самият е склонен да ни каже. В спомените си той се старае да избягва – до пълно премълчаване, където е възможно – да говори за своята роля, за своята личност...

Екатерина Йосифова

Защо станах анархист, безвластник?

Повтарям нарочно думата в точния ѝ български превод, защото за промитото съзнание на мнозина „анархия“ означава „безредие“, хаос, разрушение. В действителност смисълът `и е „не-власт“: не на властта – не на властта като инструмент за потисничество; не на експлоатацията; не на безотговорното управляване на безропотни човешки маси... Не на всеки вид власт, упражнявана от човек над човек.

Защо останах убеден анархист в продължение на седемдесет години? Да, станаха вече седемдесет: пътят ми в анархизма започна още преди да навърша седемнадесет, през онази далечна 1936-та година, годината на Испанската революция, чиято душа бяха анархистите... За мен, както и за мнозина от връстниците ми, всичко отначало беше свързано с младежките възторзи, с революционната романтика, с порívите за подкрепа и солидарност.

После продължи все по-осмислено. Четях много, интересувах се какво предлагат другите политически учения по социалния въпрос. Следях ненаситно събитията, у нас и по света. И колкото повече четях и наблюдавах, толкова повече се убеждавах в правотата на анархистическата идея. Никоя политическа доктрина, никоя партия не предлагаше истинска свобода и социална справедливост. А хитлеризмът и болшевизмът, които първоначално прокламираха защитата на трудовите маси, се оказаха най-големите тирани, издевателствали над трудещите и изобщо над свободния човешки дух.

Това е основата, върху която изградих убежденията си – и живота си. •

Александър Наков

АНАРХО КАЛЕНДАР

„Безвластието е майка на реда.“

- На 02.02.1931 г. в гр. Хасково излиза бюлетин на земеделската федерация „Власовден“.
- На 04.02.1869 г. Работническата федерация на Испания се присъединява към Първия Интернационал.
- На 05.02.1894 г. в Париж е гилотиниран анархистът Огюст Вайян.
- На 06.02.1878 г. Вера Засулич извършва покушение над руския генерал Трепов.
- На 07.02.1942 г. в Съветския ГУЛАГ умира Жеко Грозев Тилев – вечният спътник на Георги Шейтанов.
- На 08.02.1921 г. в град Димитров край Москва умира теоретикът и бащата на анархизма, революционерът П. А. Кропоткин.
- На 08.02.1618 г. е осъден като „безбожник“ и изгорен жив на клада италианецът Вивин.
- На 10.02.2005 г. в София умира анархосиндикалистът и есперантист Никола Младенов Тодоров, участник в революцията в Испания, прекарал дълги години във фашистките и болшевишки концлагери и затвори.
- На 09.02.1991 г. в София умира анархистът Идаки К. Христов, лежал дълги години в болшевишките лагери на смъртта.
- На 12.02.1813 г. е премахнат съдът на инквизицията в Германия.
- На 13.02.1893 г. в село Бобошево (Кюстендилско) е роден анархистът и по-късно редактор на вестник „Работна мисъл“ Александър Сапунджиев.
- На 14.02.1894 г. в град Ямбол е роден легендарният анархист Георги Шейтанов.
- На 15.02.1907 г. в София под редакцията на Михаил Герджиков излиза анархистическият вестник „Свободно общество“.
- На 16.02.1901 г. в Хасково е роден анархистът, писател и поет Делчо Василев Демирев, лежал дълги години в болшевишките концлагери и затвори.
- На 16.02.1844 г. в Лондон е роден Джеймс Гилям, един от видните деятели на Първия Интернационал, написал по-късно и книгата „Първия Интернационал“.
- На 17.02.1994 г. умира испанската анархистка Федерика Монтсени.
- На 19.02.1873 г. край София е обесен големият деец и поборник за свещеното дело Васил Иванов Кунчев – Левски.
- На 20.02.1931 г. в град Байон във Франция, умира Димитър Георгиев Бълхов, един от основателите на анрхистическата чета „Братя Бълхови“ и участник в Килифаревското въстание.
- На 21.02.1974 г. умира Лалю Маринов Панчев – Ламар, поет и хуморист, сътрудник на анархистическите издания.
- На 23.02.1903 г. в село Церово (Пазарджишко) е роден анархистът Борис Христов Кацаров, четник в анархистическата чета „Братя Тумангелови“.
- На 25.02.1875 г. е роден знаменитият италиански оперен певец Карузо.

АНАРХО радиопрограма ДИВЕРСИЯ В ЕФИРА

Денонощието има само 24 часа. Искаме ги всичките. Малкото предаване става голяма програма. След като повече от година разкъсваше ефирната радиоскука в съботния следобед, екипът на предаването реши да прави 24-часова програма в Интернет. Можете да слушате пробното излъчване на адрес: http://a-bg.net/dve.m3u

ПОЛЕЗНИ КНИГИ НА НИСКИ ЦЕНИ

Федерацията на анархистите в България предлага на читателите на в. "Свободна мисъл" следните заглавия на анархистическа литература:

КНИГИ:

1.	Основи на безвластието - Г. Хаджиев	1 лв.
2.	Национално освобождение и безвластие - Г. Хаджиев	1 лв.
3.	Вчерашни, днешни и утрешни проблеми - Г. Хаджиев	1 лв.
4.	История на безвластническото движение в България - Г. Хаджиев	1 лв.
5.	Моя път (спомени в два тома) - Г. Хаджиев	2х1 лв.
6.	Феноменът Махно - П. Аршинов	1 лв.
7.	Заблужденията на марксизма - Пиер Рамю	1 лв.
8.	Събитието на века - анархистическа Испания - Г. Левал	1 лв.
9.	Взаимопомощта - фактор на еволюцията - П. Кропоткин	1 лв.
10.	Антиистория славянобългарска - Г. Константинов	1 лв.
11.	Краят на държавата и капитала - Г. Константинов	3 лв.
12.	С думи вместо с куршуми - Г. Константинов	5 лв.
13.	Възможна ли беше съпротивата срещу ДС? - Г. Константинов	3 лв.
14.	Нечути песни - Кръстьо Г. Хадживанов	3,50 лв.
15.	Национализъм и култура - Рудолф Рокер	2 лв.
16.	Национализъм и култура - Рудол Рокер том II	5 лв.
17.	Избрани страници за и от него - Михаил Бакунин	2 лв.
18.	Барутни (по)мисли - Г. Константинов	5 лв.
19.	Хляб и свобода - П. Кропоткин	4 лв.
20.	Ставайте, робове - Г. Константинов	5 лв.

БРОШУРИ:

1.	Стопанисването на земята - Г. Хаджиев	0,50 лв.
2.	Проблемът за организацията на анархизма - Г. Хаджиев	0,50 лв.
3.	Що е анархизъм?	0,50 лв.
4.	Отговор на една вярваща - С. Фор	0,50 лв.
5.	За общината	0,50 лв.
6.	Федерализъм и централизъм - Рудолф Рокер	0,50 лв.
7.	Крахът на руския държавен комунизъм - Рудолф Рокер	1 лв.
8.	Килифаревско народно въстание и килифаревска чета	1 лв.

Тези книги и нови заглавия можете да купите от антикварната книжарница на пл. "Славейков"№7. Същите още могат да бъдат поръчани и изпратени от Александър Методиев Наков, Перник, ул. "Република" №4.

АБОНАМЕНТ 2006

ВЕЧЕ 12 СТРАНИЦИ

Драги читатели,

Абонаментът за вестник „Свободна мисъл“ МОЖЕ ДА СТАВА ДО 15-ТО ЧИСЛО НА ВСЕКИ МЕСЕЦ ВЪВ ВСИЧКИ пощенски клонове на страната. За 1 година - 6,00 лв.; за 6 месеца - 3,00 лв.; за 3 месеца - 1,50 лв. Цена на един брой - 0,50 ст.

СВОБОДНА МИСЪЛ

Каталожен номер 649

ПОМОЩИ ЗА ВЕСТНИК „СВОБОДНА МИСЪЛ“

1. Иван Д. Тилев – Перущица	15 лв.
2. Никола Александров – Чехия	26 лв.
3. читател – Казанлък	10 лв.
4. читател – София	10 лв.
5. Станчо Кърпаров – Бъта	10 лв.
6. Марин Караиванов – Хасково	20 лв.
7. Петко Кърпаров – София	15 лв.

БАНКОВИ СМЕТКИ:

В български левове:	200 826 141 010 047 310
В USD:	200 826 141 110 047 314
В Евро:	200 826 141 0 047 315

ТБ ОББ АД, клон Перник

ФАБ БЛАГОДАРИ ЗА ОКАЗАНАТА ПОДКРЕПА!

Вестник „Свободна мисъл“ не печели от реклами или обяви и не е спонсориран от никакви патриотични бизнесмени и затова не изплаща хонорари. Редакцията приема материали, написани грамотно на стандартни машинописни страници – 30 реда на страница, 55 знака на ред. Всеки автор носи отговорността за съобщените факти и твърдения! *Ръкописи не се рецензират и не се връщат!*

ТЕЛЕФОНИ ЗА ВРЪЗКА С ФАБ:

Ал. Наков 076/2-70-86; Хр. Велинов 0335/32 00;
Г. Божилов 07178/30 45; Г. Константинов 02/873 99-88

АВТОНОМНА БЕЗВЛАСТНИЧЕСКА ГРУПА АНАРХОСЪПРОТИВА:
aresistance@riseup.net
АНАРХИСТИЧЕСКА ГРУПА „ВАСИЛ ИКОНОМОВ“:
afront2003@yahoo.com

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА:
София, ж. к. Надежда, пощ. клон 1220, пощ. кутия 59
Редакционна колегия:
Почетен гл. редактор Христо К. Йорданов
Отг. редактор Г. Божилов

Предпечатна подготовка: „Свободна мисъл“
Печат: „Унискорп“ ООД